

LUCEAFĂRUL

REVISTA REGIONALEI BĂNĂȚENE A «ASTREI»

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Adunarea Generală a Astrei Bănățene
Lugoj 24—25 Iunie 1939

TIMIȘOARA
IUNIE 1939

RAPORT GENERAL

ASUPRA ACTIVITĂȚII „ASTREI BĂNĂȚENE“ DELA IUNIE 1938 PÂNĂ LA IUNIE 1939

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ,

La capătul celui de-al 2-lea an de activitate, Astra Bănățeană este în măsură să prezinte un bilanț de muncă constructivă pe ogorul cultural al vieții sociale din Banat.

Comitetul de conducere și-a manifestat totdeauna grija pentru întărirea rosturilor românești în această parte de Apus a țării, care sute de ani s'a resimțit de pe urma oblăduirilor străine. Totuși românitatea acestor meleaguri a ajuns până în zilele noastre ca o comoară pe care vremurile n'au putut-o birui.

Vremurile cele noi, aspre în manifestările lor, ne-au impus strădanii perseverente ca să întărim și mai mult ceea ce este românesc.

„Astra Bănățeană” crede că, după mijloacele care i-au stat la îndemână, a făcut tot ceea ce a putut, potrivit angajamentului pe care Comitetul de conducere și l-a luat la 27 Februarie 1937, data constituirii Regionalei.

Comitetul de conducere s'a îngrijit direct de o parte a activității care trebuia desfășurată prin „Astra”.

a) Revista „Lucaefărul” a continuat să apară: 6 numere în anul IV (1937) și 6 numere în anul V (1939), în total 12 numere cu un cuprins totdeauna serios, cuprinzând preocupări ale celor mai buni mânăuitori de condeie dela noi.

Cele mai multe reviste din toate colțurile țării au apreciat revista noastră ca fiind singura care sintetizează frământările culturale ale Banatului.

b) În editura Regionalei am mai tipărit următoarele lucrări:

1. Inel Irinel — povești vol. I. de Mia Cerna.

2. Galbenul Împăratului — povești vol. II. tot de Mia Cerna.

3. Vichentie Babeș — de Dr. I. Gropșian.
4. Zece colinde și cântece de stea — de Prof. N. Ursu.
5. Zece coruri — de I. Crișan.

Dorim ca în anul care urmează să intensificăm activitatea editurii prin tipărirea lucrărilor scriitorilor români din Banat dar mai ales prin tipărirea de broșuri de popularizare care să fie răspândite, în număr cât mai mare, în popor prin organizațiile Astrei-Serviciul Social.

c) Din inițiativa Excelenței Sale Domnului Dr. Alexandru Marta, Rezidentul Regal al Ținutului Timiș și cu ajutorul moral și material al Excelenței Sale „Astra Bănățeană“ editează „Luminătorul“ gazetă săptămânală de culturalizare pentru poporul din Ținut.

Gazeta a luat ființă la 1 Ianuarie 1938 și a început cu tiraj de 7500 exemplare. A apărut până acum cu mare regularitate, cuprinzând un material care a stârnit interesul așa de mult la țărani, încât astăzi a ajuns la un tiraj de 13.000 exemplare. S'a urmărit ca în fiecare săptămână să se dea țăranului — cu prețul de 1 leu — o lectură atrăgătoare și potrivită cu idealurile pe care le urmărim noi, toți Românii în cadrele formei de viață nouă a statului nostru.

d) O altă latură a activității Astrei Bănățene executată de Comitetul de conducere a fost organizarea spectacolelor de teatru proză și operă în Timișoara și diferite centre mai importante din Ținutul Timiș. Cu ajutorul moral și material al Rezidenței Regale și a Municipiului Timișoara, „Astra Bănățeană“ a fost în măsură să organizeze în: Timișoara, Oravița, Lugoj, Caransebeș, Sănnicolaul-Mare, Orăștie, Deva, Hațeg, Petroșani, Lupeni, Hunedoara, Lipova, Comloșul-Mare, Ciacova, Reșița, Orșova, 85 de reprezentații teatrale care, pe lângă latura lor distractivă sau educativă, au însemnat tot atâtea manifestări de solidaritate culturală românească aci la granița de Vest a țării. Prețurile de intrare au fost fixate în așa fel ca fiecare român, din orice clasă socială, să poată participa la spectacolele Astrei.

Ținem să aducem mulțumirile noastre și pe această cale Teatrului Național din Cluj, Operei Române din Cluj, Teatrului Național din București, Teatrului Ligii Culturale, Companiei N. Kirițescu pentru sprijinul pe care ni l-au dat.

Exprimăm pe această cale viile noastre mulțumiri distinsului nostru membru Dr. I. Miloia, Șeful Serviciului Cultural al

Municipiului Timișoara, pentru grija pe care a purtat-o ca organizarea acestor spectacole să ducă la rezultate bune.

Comitetul „Astrei Bănățene“ a înțeles să-și pună serviciile în mod desinteresat la dispoziția organelor de conducere ale Ținutului și la timp potrivit a raportat Rezidenței Regale asupra activității desfășurate.

Excelența Sa Domnul Rezident Regal Dr. Alexandru Marta, prin adresa No. 16.446 din 22 Aprilie 1939 ne înștiințează că a luat act de activitatea noastră culturală și în același timp ne exprimă mulțumiri.

Noi credem că nu ne-am făcut decât datoria de Români și suntem fericiți a constata că strădaniile noastre găsesc ajutor moral și material prețios.

Comitetul de conducere a ținut de a sa datorie ca să mențină vie ideea că Școalele și cursurile țărănești au un deosebit rol în primenirea vieții sociale a țaranului nostru. În anul acesta au funcționat 10 școale țărănești, după inițiativele și străduințele depuse de către conducătorii Despărțămintelor.

Unele despărțăminte au arătat mai mari străduințe și aceasta constituie un merit al acelor conducători care pe lângă mijloacele materiale primite dela Regională au jertfit partea cea mai mare dela ei sau prin grija lor.

Pentru a se putea ajunge la un stimulent, lăsăm ca, în cele ce urmează să se vadă activitatea amănunțită a despărțămintelor, subliniind capitolele referitoare la Școalele țărănești.

DESPĂRȚĂMÂNTUL TIMIȘOARA

Președinte Protopop Dr. P. Țiucra.

Activitatea Despărțământului Central Timișoara pe anul 1938 repartizată această activitate pe comitet, birou, conferințări și sprijinitori, se prezintă în modul următor:

Preocuparea comitetului a fost organizarea conferințelor și a serbărilor culturale la sate.

În cursul anului 1938 Comitetul a ținut o singură ședință, la data de 10 Mai, în care a debătut diferite probleme în legătură cu dezvoltarea vieții culturale, economice și administrative ale „Astrei“, precum și cu ținerea adunării generale și restaurarea comitetului pe un nou period.

Adunarea generală s'a ținut la data de 15 Mai 1938, în sala festivă a bisericii din Timișoara-Fabrică și a avut ca obiect darea de seamă a activității anului trecut, prezentarea socoților pe anul expirat, aprobarea bugetului pe anul în curs, precum și restaurarea comitetului pe un nou period de șase ani.

Biroul a executat concluziile comitetului și a purtat regulat corespondența cu Regionala Bănățeană, precum și cu cercurile culturale dela sate.

Activitatea despărțământului la centru.

1. Cu prilejul adunării generale dela 15 Mai 1938, ținută în sala festivă a bisericii din Timișoara-Fabrică, a conferențiat părintele Melentie Șora despre „Muncă“.

2. La 5 Iunie 1938, „Ziua Temperanței“ s'a serbat în toate cercurile noastre culturale. Cu acest prilej Peședinții cercurilor culturale au conferențiat despre marea primedie și ravagiile ce le face alcoolul în sînul familiilor.

Având în vedere că în orașul Timișoara alte instituții culturale, ca bunăoară „Institutul Social Banat Crișana“, Regionala Bănățeană, Asociația Corpului didactic, Universitatea liberă și altele, au organizat conferințe pentru intelectuali, Despărțământul nostru s'a mărginit ca pe conferențiarul său, să-i utilizeze mai mult la sate, unde se simte mai multă lipsă de lumină.

ACTIVITATEA LA SATE.

Anul 1938 s'a dovedit a fi foarte rodnic în ce privește serbările culturale și conferințele aranjate de societatea noastră.

Iată serbările și conferințele la sate ținute de delegații noștri în ordinea cronologică:

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA ALBINA.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *D-na Maria Novac*, învățătoare, despre „Importanța Astei în luminarea poporului“, urmând cântece naționale și piesa „Unirea Principatelor“.

2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-l inv. Roman Trifa*, despre „Biblioteca țăranilor și Astra“.

3. La 2 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Ioan Cazacu*, despre „Lumina Astei în timpul dominației ungare“.

4. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *părintele Ioan Cazacu*, despre „Creșterea și îngrijirea copilului“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA BEREGSĂU.

1. La 6 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Andrei Jebelean* despre „*Scopul Astei și foleasele ce au rezultat prin aceasta asociațiune*“.
2. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Andrei Jebelean* despre „*Cauzele cari au dus la Unirea Principatelor*“.
3. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Valer Popovici* despre „*De ce serbăm ziua de 10 Mai. Evenimentele*“.
4. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *D-l Nicolae Micăescu* despre „*Cuvinte cu prilejul serbării urcării pe Tron a M. S. Regelui Carol II*“.
5. La 14 August 1938 a conferențiat *D-l Dr. Golia* despre „*Flagelul Turberculozei*“.
6. La 11 Septembrie 1938 a conferențiat *D-l Dr. Chira V.* despre „*Foleasele vaccinării la animale*“.
7. La 18 Septembrie 1938 a conferențiat *preotul Andrei Jebelean* despre „*Puterea Sfintei Cruci*“.
8. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *preotul Valer Popovici* despre „*Insemnătatea zilei dorită așa de mult de Ardeleni, Bănățeni, etc.*“

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA CERNETEAZ.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Traian Barzu* despre „*Unirea Principatelor*“.
2. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-na înv. Danița Tomescu* despre „*Unirea tuturor Românilor*“.

CERCUL CULTURAL CHIȘODA.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Victor Aga* despre „*Insemnătatea zilei*“.
2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-l înv. Iosif Ciorogariu* despre „*Naționalismul la Români*“.
3. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Victor Aga* despre „*Reînvierea Țării*“.
4. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l înv. Sever Popescu* despre „*Unirea tuturor Românilor*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA D. NADĂȘ.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Octavian Albani* despre „*Unirea Principatelor*”.
2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Octavian Albani* despre „*Zece Mai*”.
3. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *preotul Octavian Albani* despre „*Unirea tuturor Românilor cu Patria Mamă*”.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA FRATELIA A.

1. La 22 Mai 1938 a conferențiat *preotul Gheorghe Albu* din Fratelia B. despre viața și opera lui Octavian Goga, iar *preotul Victor Faur* din localitate a recitat și caracterizat câteva poezii mai însemnate în legătură cu sărbătorirea lui Octavian Goga.
2. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *părintele Victor Aga* din Chișoda despre „*Insemnătatea Unirii Ardealului cu Patria Mamă*”.

CERCUL CULTURAL FRATELIA B.

1. La 11 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l Director școlar Marius Bucătură* despre „*Rolul și importanța străjeriei în educația tineretului nostru*”.

CERCUL CULTURAL GHIRODA.

1. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l Director școlar Gheorghe Ardelean* despre „*Insemnătatea istorică și națională a zilei*”.

CERCUL CULTURAL GHIRODA NOUĂ.

1. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-na inv. Iuliana Minda* despre „*Ziua de 1 Decembrie 1918*”, arătând suferințele Românilor în cursul veacurilor sub stăpânirea străină.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA GHIROC.

1. La 13 Martie 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Credința în Dumnezeu*”.
2. La 20 Martie 1938 a conferențiat *D-l Dr. Ionel Adam* medic despre „*Ingrijirea copilului*”.

3. La 27 Martie 1938 a conferențiat *D-l Dr. Gavril Buzea* medic veterinar despre „*Boalele la porci*“.

4. La 3 Aprilie 1938 a conferențiat *preotul Victor Faur* din Fratelia A. despre „*Scăderea natalității*“.

5. Tot la 3 Aprilie 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Păcatul lipsei de prunci*“.

6. La 10 Aprilie 1938 a conferențiat *D-l Dr. Leonida Baicu* despre „*Noua Constituție*“.

7. La 1 Mai 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Folosul muncii*“.

8. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Unirea cea mare*“.

9. La 15 Mai a conferențiat *preotul Gheorghe Albu* despre „*În slujba Neamului*“.

10. La 21 Mai 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Mila creștină*“.

11. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Horia Vișoiu* despre „*Ziua Restaurăției*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA GIARMATA.

1. La 20 Martie 1938 a conferențiat *preotul Filip Doboș* despre „*Lucrarea în mod rațional a pământului*“.

2. La 2 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Filip Doboș* despre „*Cultul Eroilor*“.

3. La 1 Noembrie 1938 a conferențiat *preotul Filip Doboș* despre „*Grădina ca izvor de câștig*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA IANOVA.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Alexa Puta* despre „*Datorință și merit*“.

2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-l director școlar Vasile Manolescu* despre „*Civilizația satelor noastre*“.

3. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Cornel Gherga* despre „*Regalitate și ființa neamului*“.

4. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-na inv. Maria Manolescu* despre „*Creșterea fetițelor noastre pe sate*“.

5. La 6 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l inv. Gheorghe Dumitru* despre „*Rolul părinților în educația copiilor*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA IZVIN.

1. La 25 Martie 1938 a conferențiat *D-l înv. director Octavian Baderca* despre „*Alcoolism și combaterea lui*“.
2. La 21 Noemvrie 1938 a conferențiat *preotul Traian Pelea* despre „*Pericolul concubinajului*“.
3. La 1 Decemvrie 1938 a conferențiat *preotul Lazar Cincu* despre „*Iubirea de Neam și Rege*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA PARȚA.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *D-na înv. Elena Golcea* despre „*Unirea Principatelor*“.
2. La 5 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Ioan Russu* despre „*Combaterea alcoolismului*“.
3. La 20 Iulie 1938 a conferențiat *D-l înv. Ioan Cocioba* despre „*Atacurile aeriene și mijloacele de apărare*“.
4. La 20 Noemvrie 1938 a conferențiat *D-l înv. Ioan Cocioba* despre „*Scopul cooperativelor sătești și gospodăria țării*“.
5. La 1 Decemvrie 1938 a conferențiat *D-l înv. Titu Dumitrache* despre „*Insemnătatea zilei*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA SÂNMIHAIUL ROMÂN.

1. La 1 Decemvrie 1938 a conferențiat *preotul Lazar Stoia* despre „*Importanța marelui eveniment istoric*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA SĂLCIUA-NOUĂ.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *preotul Romulus Radu* despre „*Inceputul Unirii Românilor*“.
2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-l înv. Petru Tutilă* despre „*Importanța zilei de 10 Mai*“.
3. La 12 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Romulus Radu* despre „*Rolul cultural al Astei*“.
4. La 1 Decemvrie 1938 a conferențiat *preotul Romulus Radu* despre „*20 ani dela Unirea cea mare*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA STANCIOVA.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *în. Nicolae Nedelcescu* despre „*Unirea Principatelor*“.

2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Eftimie Secoșan* despre „*Răsboiul nostru pentru neamul nostru*“.

3. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *înv. Nicolae Nedelcu* despre „*Datoria de a cinste eroii neamului căzuți jertfă pentru întregirea neamului*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA ȘAG.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *înv. Victor Preda* despre „*Unirea Principatelor*“.

2. La 10 Aprilie 1938 a conferențiat *D-l Dr. Nestor Simion* despre „*Igiena trupului*“.

3. La 13 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Ioan Pocioianu* despre „*Curățenia sufletului*“.

4. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-l Dr. Gheorgha Sfoian* despre „*Mihai Viteazul*“.

5. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *preotul Ioan Pocioianu* despre „*Implinirea a 20 ani dela Mărea Unire*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA RONĂȚ.

1. La 24 Ianuarie 1938 a conferențiat *D-l Revizor școlar Pavel Bosică* despre „*Unirea Principatelor*“.

2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *D-na învă. Elena Oprean* despre „*Unitatea națională*“.

3. La 2 Iunie 1938 a conferențiat *preotul Ioan Jurma* despre „*Cultura Eroilor*“.

4. La 24 Iulie 1938 a conferențiat *părintele Ioan Jurma* despre „*Operile nepieritoare de caritate ale Reginei Mamei Mariei*“.

5. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l director școlar Gheorghe Petcu* despre „*Mărea unire a Românilor cu Patria Mamă*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA UTVIN.

1. La 25 Martie 1938 a conferențiat *preotul Nicolae Mașcovescu* despre „*Muncă și cumpătare*“.

2. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Aurel Brancu* despre „*Insemnătatea zilei*“.

3. Tot la 10 Mai a conferențiat *D-l director școlar Ioan Caza* despre „*Combaterea lăzului*“.

4. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *D-na înv. Alexandrina Stoicanescu* despre „*Istoria Unirii Românilor*“.

5. La 11 Noembrie 1938 a conferențiat *preotul Andrei Jebelean* despre „*Ravagiile alcoolismului*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA URSENI.

1. La 10 Mai 1938 a conferențiat *preotul Vasile Luminosu* despre „*Rolul pe care l-a avut și-l are „Astra*“.

2. La 8 Iunie 1938 a conferențiat *înv. Petru Dragulete* despre „*Restaurație*“.

3. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l înv. Petru Dragulete* despre „*Insemnătatea zilei*“.

4. La 22 Decembrie 1938 a conferențiat *preotul Vasile Luminosu* despre „*Obiceiurile de Crăciun*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA UISENTEȘ.

1. La 21 Noembrie 1938 a conferențiat *preotul Atanasie Reja* despre „*Datoria copiilor față de părinți și a părinților față de copii*“.

2. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *D-l înv. Enăchită Toma* despre „*Unirea dela 1 Decembrie 1918*“.

CERCUL CULTURAL DIN COMUNA VIILE FABRICĂ.

1. La 1 Decembrie 1938 a conferențiat *preotul Ștefan Șora* despre „*Unirea Românilor cu Patria Mamă*“.

In total s'au ținut 84 conferințe pentru popor.

Peste tot cercurile culturale au avut concursul școalelor primare și a corurilor satești, cu programe de cântări naționale și patriotice, precum și declamări din partea elevilor școalelor primare.

Afară de serbările arătate mai sus, s'au ținut o mulțime de șezători cu program străjeresc și național-patriotic.

Situația bibliotecilor culturale, conform rapoartelor primite dela Președinții cercurilor culturale, este următoarea; cu finea anului 1938:

1. Cercul cultural Albina	37 vol., s'au cetit	20 vol.
2. „ „ Beregsău	32 „ „ „	28 „
3. „ „ Cerneteaz	48 „ „ „	28 „

4.	„	„	Chişoda	80	„	„	„	40	„
5.	„	„	D. Nadăş	35	„	„	„	30	„
6.	„	„	Fratelia A.	365	„	„	„	54	„
7.	„	„	Fratelia B.	50	„	„	„	35	„
8.	„	„	Ghiroda	90	„	„	„	23	„
9.	„	„	Ghiroda-Nouă	57	„	„	„	30	„
10.	„	„	Ghiroc	25	„	„	„	10	„
11.	„	„	Giarmata	125	„	„	„	68	„
12.	„	„	Herneacova	80	„	„	„	52	„
13.	„	„	Ianova	138	„	„	„	37	„
14.	„	„	Izvin	200	„	„	„	100	„
15.	„	„	Moşniţa	80	„	„	„	60	„
16.	„	„	Parţa	131	„	„	„	20	„
17.	„	„	Remetea-Mare	85	„	„	„	45	„
18.	„	„	Sânmihaiul-Rom.	65	„	„	„	50	„
19.	„	„	Sălcuia-Nouă	91	„	„	„	36	„
20.	„	„	Stanciova	87	„	„	„	47	„
21.	„	„	Săg	250	„	„	„	55	„
22.	„	„	Tim. Ronaţ	90	„	„	„	75	„
23.	„	„	Utvin	120	„	„	„	56	„
24.	„	„	Urseni	159	„	„	„	85	„
25.	„	„	Uisenteş	385	„	„	„	76	„
26.	„	„	Viile Fabrică	77	„	„	„	22	„
27.	„	„	Bucovăţ	95	„	„	„	73	„
28.	„	„	I. G. Duca	30	„	„	„	22	„

TOTAL: 3107 „ „ „ 1277 „

Situaţia bibliotecii Despărţământului central este următoarea:
 La finea anului 1937 am avut în bibliotecă cărţi şi broşuri 3753
 În cursul anului 1938 au intrat în bibliotecă broşuri de-

la centrul Astrei din Sibiu — — — — — 162
 În cursul anului 1938 s'au distribuit cercurilor culturale 512
 Starea bibliotecii la finea anului 1938 la despărţământ este 3403

Acesta este raportul asupra activităţii despărţământului Central judeţean, Timişoara precum şi a cercurilor culturale dela sate pe anul 1938.

DESPĂRȚĂMÂNTUL LUGOJ

Președinte Dr. A. E. Peteanu.

Comitetul de conducere al acestui despărțământ, călăuzit mereu de simțul răspunderii pe care o are în fața istoriei culturale a Banatului, în deosebi în vremurile mai noi, cu multiple cerințe de continuă afirmare, s'a străduit, în cursul anului expirat, să strângă, după posibilitate, într'un mănunchiu de organizare temeinică, toate energiile românești din Lugoj și din comunele aparținătoare despărțământului său.

Și-a dat bine seama de rolul covârșitor pe care-l are, în vremurile de azi, tânăra Regională Bănățeană a „Astrei“ și deci s'a străduit ca, în nouile condiții de viață, create prin realizarea unității noastre naționale și, mai nou, prin înființarea Serviciului Social, să mobilizeze toate energiile culturale pentru plămădirea sufletului bănățean de mâine, pentru înmulțirea comorilor sufletești și întărirea puterilor materiale ale poporului român bănățean.

Și-a dat seama că Regionla Bănățeană a „Astrei“, încredințată cu aplicarea și Organizarea Serviciului Social în Ținutul Timiș, isvorâtă din actualele nevoi multiple și mari ale poporului român bănățean, trebuie să devină, printr'o acțiune metodică, unitară, cinstită și energetică a celor înrolați sub drapelul ei, regulatorul vieții poporului român bănățean în toată complexitatea ei.

Pusă, deci, cu multă pricepere, dragoste și devotament în serviciul intereselor superioare ale românismului, ale adevăratului patriotism, Astra Bănățeană — Serviciul Social are toate posibilitățile să devină o mare forță sufletască, absolut necesară pentru creierea și cimentarea unității de simțire, gândire și acțiune, pentru realizarea aceluiaș ideal românesc: întărirea sufletului și punerea în valoare a tot cecece este demn în această provincie cu un trecut istoric, cultural și național atât de bogat și de frumos.

Intemeiat pe această fermă convingere, Comitetul despărțământului Lugoj, luându-și greaua sarcină de-a restabili vechea solidaritate românească, a căutat să angajeze la o activitate armonică și stăruitoare, închinată culturii românești, pe toți reprezentanții spiritualității românești din Lugoj și din despărțământul acestuia.

Acest despărțământ este compus din 27 comune și are până'n prezent aproape în toate cercuri culturale ale „Astrei“.

În zece comune cu cercuri culturale, s'a organizat câte o bibliotecă populară, compusă din 60 de cărți instructive, editate și donate de „ASTRA“ din Sibiu în valoare de 4450 lei.

Tot despărțământul Lugoj a mai organizat biblioteci populare și în diferite comune aparținătoare altor despărțăminte și centre de despărțăminte din județul Severin. Astfel în comunele Birchiș, Făget, Balinț, Gruni, Gavojdia, Măguri și Sacul, în valoare de 3115 lei. Deci, în total 17 biblioteci în valoare de 7565 lei.

A organizat, începând de la Martie 1939 cuc oncursul nouilor președinți, deodată cu Serviciul Social, cu căminele culturale pe plase, aproape toate despărțămintele din jud. Astfel:

1. Despărțământul Birchiș cu 10 cercuri culturale, restul în curs de organizare;

2. Despărțământul Făget cu 25 cercuri culturale;

3. Despărțământul Balinț cu 26 cercuri culturale;

4. Despărțământul Lugoj cu 27 cercuri culturale;

5. Despărțământul Sacul cu 30 cercuri culturale;

6. Despărțământul Teregova cu 8 cămine culturale restul în curs de organizare.

În total a reorganizat 6 despărțăminte și înființat 118 cercuri culturale ale Astrei, a organizat 8 plăși cu 16 noi cămine culturale, pe lângă 23 care existau în anii anteriori. În viitorul apropiat, va organiza, cu posibilă urgență, în conformitate cu dispozițiile mai noi, pretutindeni, cămine culturale ale „Astrei“-Serviciului Social, tot atâtea fortărețe de lumină, în care să se creeze și să se sporească comorile noastre naționale, să se plămădească, oțelească și purifice sufletele celor mai mulți prin flacăra unei culturi sănătoase, unei discipline de fier și unei credințe în Dumnezeu și în cultul muncii cinstitute.

Comitetul de conducere al despărțământului Lugoj a dat, apoi, concurs la toate serbările naționale, prăznuite, în colaborare cu școlile, societățile culturale și muzicale din Lugoj și a organizat serbări comemorative în amintirea marilor dispăruți ai Banatului.

Astfel, ziua de 1 Decembrie 1938 a prăznuit-o, cu tot fastul cuvenit, în cadrul unor impozante manifestații naționale și

cu un program select și bogat. A vorbit despre importanța zilei d-l Locot. Colonel C. I. Năsturaș în legătură cu jertfa Românilor în războiul mondial.

În ziua de 26 Ianuarie 1939, a sărbătorit, cu o solemnitate impresionantă pe distinsul Maestru, Zaharia Bârsaa, întemeietorul teatrului românesc din Ardeal și Banat, care, trei decenii de-a rândul, a risipit, cu atâta dărnicie, din sufletul său generos de subtil și mare artist, de entuziast Român, pe toate meleagurile Ardealului și Banatului, dragostea, însuflețirea și cultul pentru teatrul românesc și pentru frumosul nostru grai românesc. Vorbirea festivă a fost rostită de d-l Prof. Dr. Aurel E. Peteanu, în calitate de Președinte al „Astreii“ locale.

La 11 Februarie a comemorat, în teatrul orașului, într-o atmosferă deosebit de solemnă și plină de cucernicie, pe marele luptător român bănățean dinainte de Unire Coriolan Brediceanu (1850—1909), dela a cărui moarte s'au împlinit, în ziua de 7 Februarie a. crt., trei decenii.

Cuvântarea ocazională a fost rostită de d-l Dr. Aurel E. Peteanu, Președintele Astrei.

În ziua de 12 Martie 1939, a organizat o serbare comemorativă în amintirea prea fericitului Patriarh al României, *Dr. Miron Cristea*. Panegiricul a fost ținut de către Părintele Petru Lăiețiu.

În ziua de 17 Aprilie a. crt. a sărbătorit, pe scena teatrului din Lugoj, pe marele artist al Teatrului Național din București, pe d-l *Victor Antonescu*, care, după împlinirea a 25 de ani dela întâiul său turneu în Ardeal și Banat, a dorit să revadă Banatul și Ardealul.

Cuvântarea omagială a rostit-o d-l profesor Dr. Victor Bârlea.

* * *

Conferințe publice a organizat în teatrul și Casinoul din localitate.

1. La 8 Mai 1938 a conferențiat d-l Dr. Valeriu Pop, fost Ministru de justiție, despre Naționalism demografic sau economic;

2. La 18 Noembrie 1938 a conferențiat d-l profesor Corneliu Zasloți despre „Un nou ideal al omenirii“.

3. La 24 Ianuarie 1939 a conferențiat d-l C. Miu-Lerca despre „Bănățenism“.

4. La 4 Februarie 1939 a conferențiat d-l Nicolae Grivu despre savanții români;

5. La 5 Martie 1939 a conferențiat d-l Octavian Metea despre „Badea Cârțan“, un premergător al apropierii române-italiene.

Ciclul conferințelor a fost întrerupt, apoi, din cauza concentrărilor făcute în luna Martie 1939.

* * *

La solemnitatea develirii busturilor Alexandru Mocsonyi și Ionel I. C. Brătianu, care a avut loc în ziua de 23 Octombrie 1938, Comitetul de conducere al despărțământului Lugoj a luat parte, printr'o delegație a sa, iar d-l Dr. Aurel E. Petcanu, în calitate de președinte, a ținut discursul ocazional pentru Alexandru Mocsonyi.

Școala țărănească a fost organizată, cu real folos, cu 32 de ascultători țărani, din diferite comune ale județului, la Școala Agronomică din Lugoj. Cursiștii au făcut înainte de masă lucrări practice cu d-l director și d-ții profesorii ai Școalei de Agricultură, iar după masă cursuri de cultură națională, civică, cooperatistă și igienă, educație morală și artistică, cu d-nii profesori ai liceului Coriolan Brediceanu.

Averea despărțământului, în ziua de 1 Iunie 1939, este de 62053 lei, depusă la Banca „Albina“ din Lugoj.

La încheiere, ținem să subliniem, cu deosebită satisfacție, cinstea ce i-a revenit despărțământului Lugoj, anul acesta, de-a organiza în Lugoj adunarea generală anuală a „Astreii“ Bănățene, în zilele de 24 și 25 Iunie 1939, precum și toate serbările împreunate cu această adunare generală.

Lugojul cu vechi și frumoase tradiții românești, unde aproape fiecare bulgăr de pământ își are povestea sa, de 43 de ani (1896) n'a mai avut prilej să ocrotească, la sânul său iubitor de mari manifestații naționale, venerabila „Astra“.

Din acest motiv, și-a luat angajamentul, ca zilele de 24 și 25 Iunie a. crt. să le transforme într'un mare praznic cultural național, menit a strânge într'un mănunchiu, într'o simfonie de simjire și gândire, toate elementele reprezentative ale vieții noastre culturale și mii de țărani din județul Severin ș. Banat în cele mai pitorești costume naționale.

S'a întocmit un program deosebit de select și variat, cuprinzând un puternic conduct etnografic, care alegorice, o expoziție de cusături și țesături bănățene, de cartea bănățeană din cele mai vechi timpuri până în zilele de azi (reviste, ziare manuscrise, documente vechi, etc.) de produse ale Camerei de Comerț, Camerei Agricole, ale Meseriașilor români, Filaturei de mătasă, Fabricii Textile, etc.), o serbare festivă, la care vor participa vre-o 12—14 coruri și câteva echipe de jucători din Borlova, Obreja, Caransebeș, Lugoj, reprezentând cele mai specifice jocuri bănățene, cum sunt: Ursa, Tropa, Momiru, Poșovoica, Iedera, Cățaua, Piperu, Țandăra, Cărăbașa, Brânca, Rața, ș. a.

Serbările vor fi patronate de Excelența Sa Dr. Alexandru Marta, Rezident Regal al Ținutului Timiș.

Pentru ziua de 15 Iunie 1939: ziua aniversării semicentenare a morții marelui poet-gânditor român, *Mihail Eminescu*, a luat inițiativa organizării de serbări comemorative atât în Lugoj, cât și în toate centrele despărțămintelor „Astrei Bănățene“ din județul Severin.

În Lugoj s'a întocmit un program numai din poezii și cântece (romanțe pentru voce și pian) cu text de marele poet și cuvântări omagiale, disertații, rostite de d-nii: dr. A. E. Peteanu, Lt.-Colonel C. I. Năsturaș și Magistrat Alex. Georgescu-Vâlcea, cu concursul scriitorilor, cântăreților, școlilor și muzicii Reg. 17 Inf.

DESPĂRȚĂMÂNTUL ORAVIȚA

Președinte Prof. I. Rusmir.

Despărțământul Județean Caraș numără 6 Despărțăminte de plasă și anume: Bocșa, Bozovici, Moldova-Nouă, Oravița, Reșița și Sasca.

În aceste Despărțăminte de plasă avem în funcție în total 57 de Cercuri Culturale, dintre cari noi înființate sunt: Ciortea, Macoviște, Milcoveni și Comorâște, și reorganizate: Vărădia și Ticvaniul-Mare.

Iată și lista generală a acestor Cercuri Culturale repartizate pe plăși:

I. *Plasa Bocşa-Montană.*

1. Vermeş
2. Ocna de Fier
3. Dognecea
4. Valeapai

II. *Plasa Bozovici.*

1. Bozovici
2. Borlovenii-Vechi
3. Dalboşet
4. Pătaş
5. Prilipeţ
6. Lăpuşnicul-Mare
7. Gârbovăţ
8. Sopotul-Vechiu

III. *Plasa Moldova-Nouă.*

1. Moldova-Nouă
2. Baziaş
3. Socol
4. Moldova-Veche
5. Sicheviţa
6. Berzasca
7. Pojejena de Jos

IV. *Plasa Centrală Oraviţa.*

1. Valea Minerilor Oraviţa
2. Oraviţa Română
3. Răchitova
4. Ciclova-Română
5. Ciclova-Montană
6. Broşteni
7. Răcăjdia
8. Vraniuţ
9. Vrani
10. Mercina
11. Vărădia
12. Greoni
13. Ticvaniul-Mare
14. Ticvaniul-Mic
15. Jurjova
16. Maidan
17. Iam

18. Ciortea
19. Comorâște
20. Forotic
21. Jitin.

V. *Plasa Reșița.*

1. Târnova
2. Doman
3. Gârliște
4. Văliug

VI. *Plasa Sasca-Montană.*

1. Sasca-Montană
2. Sasca-Română
3. Cărbunari
4. Știnăpari
5. Bogodint
6. Petrila
7. Socolar
8. Ilidia
9. Slatina Nera
10. Ciuchici
11. Berliște
12. Milcoveni
13. Macoviște

BIBLIOTECILE:

Toate aceste Cercuri Culturale înșirate mai sus dispun de biblioteci proprii, dintre cari, 33 au fost înființate de Astra (Bozovici, Dalboșeț, Borlovenii-vechi, Pătaș, Sopotul-Vechiu, Bazias, Moldova Veche, Pojejena de Jos, Oravița, Valea Minerilor, Răchitova, Ciclova Română, Ciclova Montană, Broșteni, Răcășdia, Vrăniuț, Vrani, Greoni, Tievaniul-Mic, Jurjoava. Iam, Comorâște, Forotic, Târnava, Vermeș, Cărbunari, Știnapari, Bogodint, Petrila, Sasca-Română, Socolari, Ilidia, Berliște, Milcoveni, iar una s'a trimis prin intermediari comunei Voivodinți din Jugoslavia.

Tot aci este demn de amintit faptul, că Primăria orașului Oravița a predat, cu aprobarea Ținutului, Biblioteca orașului Despărțământului nostru Județean al Astei, împreună cu dulapurile, care au fost prevăzute de noi cu uși și plasate în sala

de ședințe a localului Camerei de Industrie și Comerț, unde urmează să se pună la dispoziția publicului. De prezent se lucrează la inventarierea cărților și la întocmirea cartotecii și sperăm, că în scurtă vreme să putem termina aceste lucrări și încă înainte de încheierea anului școlar s'o putem pune în funcțiune.

Aducem mulțumirile noastre și pe această cale Primăriei orașului Oravița, pentru această importantă donațiune.

ACTIVITATEA CERCURILOR: IN PLASA BOZOVICI.

1. *Cercul Cultural Borlovenii-Vechi:*

Numără 52 membri. A dat concurs la expoziția Astei la Timișoara și la Adunarea Generală a Astei Bănățene, ținută la Oravița, unde a luat parte cu o nuntă țărănească.

Activitatea cercului este mult stânjenită de membrii (comitetului) Căminului Fundațiilor, care s'a înființat ulterior.

2. *Cercul Cultural Pătaș:*

Are 16 membri.

A organizat: o serbare națională și o șezătoare culturală, împreunate cu cor, teatru și conferințe.

Conferințe:

1. *Inv. L. Lăzărescu:* 1 Decembrie (Unirea Ardealului și Banatului cu patria mamă).

2. *Inv. L. Lăzărescu:* Despre însemnătatea serbărilor.

A înființat cooperativa „Pătășană“.

A dat un ajutor de 250 Lei pentru clopotele Bisericii.

3. *Cercul Cultural Gârbovăț:*

Numără 44 membri.

A organizat trei conferințe cu caracter agricol, — două șezători și o reprezentație de teatru sătesc.

IN PLASA MOLDOVA-NOUĂ

1. *Cercul Cultural Moldova-Veche:*

Numără 11 membri în comitet.

Are bibliotecă cu 285 volume.

A organizat patru șezători culturale și următoarele conferințe:

- a) *A. Gruia*: Despre dragostea de țară și educația tinerețului afară de școală.
- b) *A. Gruia*: 10 Mai.
- c) *A. Gruia*: Ziua Eroilor.
- d) *L. Popovici*: Despre apărarea pasivă cu mijloace aplicate.
- e) *Căp. de port. G. Georgescu*: Rostul și importanța pregătirei premilitare.
- f) *I. Matei*: 8 Iunie.
- g) *C. Simionescu*: 1 Decembrie.

IN PLASA CENTRALĂ ORAVIȚA

Despărțământul Central Județean din Oravița:

1. La 12 Mai 1938 a comemorat cu parastas pe marele poet și bărbat de stat Octavian Goga.
2. La 26—27 Iunie 1938 a organizat adunarea generală a Regionalei Bănățene în Oravița, cu un conduct etnografic și cu concurs de coruri.
3. La 30 Octombrie 1938 a comemorat cu parastas pe Mareșalul Averescu cu care ocazie a conferențiat despre viața și opera Marelui dispărut, — *d-l Profesor Constantin Nedelcu*, în sala Prefecturii.
4. La 27 Noembrie 1938, a deschis cursurile școlii țărănești din comuna Berliște, când a conferențiat *d-l Prof. C-tin Nedelcu* despre „Patrie, Națiune și Rege“.
5. La 1 Decembrie 1938 a organizat cu concursul școlilor din localitate un festival artistic, având ca conferențiar pe *d-l C-tin Nedelcu*, care a vorbit despre Unirea Ardealului și Banatului cu patria mamă.
6. La 25 Ianuarie 1939 a sărbătorit pe Zaharia Bârsan, cu ocazia jucării piesei teatrale „Trandafirii Roșii“.
7. La 29 Ianuarie 1939 a deschis cursurile școlii țărănești din comuna Comorâște, când a conferențiat *d-l Prof. V. Vărădeanu*, despre programul acestei școli.
8. La 25 Februarie 1939 a organizat Comitetul Căminului Județean al Serviciului Social.
9. La 12 Martie 1939 a comemorat cu parastas pe I. P. P. S. Patriarhul Miron, când a conferențiat despre viața și opera Marelui dispărut, *d-l Dr. P. Corneanu*, în sala teatrului.

10. La 15 Aprilie 1939 a sărbătorit pe maestrul Victor Antonescu, societar al Teatrului Național din București, când a jucat piesa „Glumele Destinului“.

Despărțământul județean are și un muzeu, care din lipsă de local a fost depozitat într'o sală a arhivei Prefecturii din Oravița.

Avem promisiunea că ni-se vor da câteva încăperi și nouă în Palatul Prefecturii, când vom repune în funcțiune și acest muzeu.

CINEMATOGRAFUL DESPĂRȚĂMÂNTULUI

Toate nevoile materiale ale Despărțământului au fost satisfăcute din venitul acestui cinematograf.

În afară de rostul material al cinematografului, acesta a fost întrebuințat și pentru scopurile de propagandă culturală.

Astfel în anul de activitate 1938/39 s'au rulat aci următoarele filme culturale:

Ogorul, Metsuko, Avangarda Eroilor, Mesagiul secret, Misiune Brigăzii 41, Mayerling, Căpitanii Curagioși, Un Rege Neîncoronat, Borneo, Ben Hur, Sufilete pe Mare, Misiunea Locotenentului Pery, Antonio Adverso, Curierul din Londra, Vasul Robilor, Sub roba roșie, Elisabeta Regina Angliei, Legiunea Africană, Sfidătorii Aerului, Tarzan, Stăpânul.

S'au mai rulat și multe filme culturale scurte, așa numite filme de complectare ca: fabricarea medicamentelor, — în uzinele Bayer, — fabricarea obiectelor de porcelan; s'au mai rulat și toate filmele culturale trimise de stat, ca Istoria Neamului Românesc în imagini, organizarea străjeriei, etc.

La filmele culturale elevii au fost admiși cu prețuri reduse, iar pentru cei săraci s'au dat bilete gratuite.

ȘCOLILE ȚĂRĂNEȘTI DIN COMUNA BERLIȘTE ȘI COMORĂȘTE, ORGANIZATE DE DESPĂRȚĂMÂNT.

Despărțământul a menținut școala țărănească mutând-o la Berliște.

A ales această comună în primul rând pentru a reface rândurile țărănimei noastre, solidaritatea conducătorilor cu a țăranilor și pentru a pregăti elementele țărănești pentru o acțiune culturală — economică — sanitară, atât în Berliște, cât și în comunele vecine.

Conducătorii din cele șapte comune de multe ori s'au găsit neputincioși, singuri fără ajutor, în fața unor probleme capitale în legătură cu satul lor. Am crezut nimerit ca să le venim în ajutor și chiar noi să ajungem în contact mai intim cu țărâni-me, să-i instruiem, dar și pentru a le cunoaște nevoile lor.

Aceasta este explicația pentru care s'a deplasat școala, dela Oravița la Berliște.

S'au înscris un total de 83.

Repartizați pe sate:

Berliște	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48
Milcoveni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Rusova-Nouă	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Rusova-Veche	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
Ciortea	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4

Dintre aceștia au frecventat cursurile, în medie, 65—70.

Durata cursurilor este de un an, în deosebi a cursurilor practice.

Cursurile sunt teoretice și practice. Programul este cunoscut.

Programul școlilor țărănești, care se compune din partea de specialitate (Zootehnie, agricultură, științe naturale) și educația religioasă morală, națională și sanitară.

Corpul profesoral a ținut cursuri fără nici o remunerație și anume: *Dr. Perian Aurel*, zootehnie, *Dr. Gh. Runcan* igienă, *C. Nedelcu* educația națională, *Ilie Rusmir* științe naturale și educația națională, *V. Vărădeanu* și *D. Țunea* educație națională, *Dr. Tr. Mica* și *D-l notar Todor* drept și legea administrativă, *Preoții Dr. Constantin* și *Danescu* educație religioasă și coope-rație, *ing. Furtunescu* și *Trăilă* agricultură.

Comitetul central și pe această cale le aduce mulțumirile sale pentru munca desinteresată depusă la această școală.

Școala și-a întrerupt activitatea în urma concentrărilor, ea însă, după ce se vor reîntoarce profesorii și elevii, va continua cu partea practică,

În curând pe lângă această școală va lua ființă și o școală de gospodărie pentru femei.

În general, la cursurile cari s'au ținut, așteptările noastre au fost pe deplin satisfăcute. Țărâni-me apreciază oboseala și munca noastră și vede în aceste cursuri o școală bună și necesară lor.

În acest an s'a deschis o altă școală țărănească în comuna Comorâște, care a avut o frecvență între 70—80 de țărani, numai din Comorâște. Și această școală și-a întrerupt activitatea din cauza evenimentelor în curs.

Școala s'a deschis la inițiativa noastră cu concursul preoților *Șușan și Nicolaevici* și a *învățătorului Tăpârdel*, membrii activi ai cercului nostru din Oravița.

Aduc mulțumiri, în numele Comitetului Central, Domniilor lor, cât și d-lui Dr. Licolovan, medic de circumscripție din Cacova, care a predat cursul de igienă, cât și celorlalți domni profesori, cari s'au deplasat să țină cursuri.

Școala din Comorâște își va continua activitatea, după ce se vor întoarce elevii din concentrare, cu partea practică.

Școlile țărănești, după constatările noastre, sunt necesare, își ating scopul, având un program potrivit pentru ridicarea nivelului cultural al țăranului. Ele trebuiesc înmulțite în anul viitor.

* * *

Trecem acum la activitatea celorlalte cercuri culturale din plasa Oravița. Cluj / Central University Library Cluj

CERCUL CULTURAL ORAVIȚA — VALEA MINERILOR.

Are 45 membri, 20 activi și 25 ajutoari, cu o bibliotecă de 160 volume.

A organizat 4 șezători și două serbări.

Conferințe:

- a) *Prof. Ilie Rusmir:* Beția și urmările ei.
- b) *Inv. dir. Treicu Ion:* Rolul Astei în educația poporului român.
- c) *Inv. dir. Treicu Ion:* Rolul școlii în creșterea copilului.
- d) *Inv. dir. Treicu Ion:* Educația copilului.
- e) *Dr. Tr. Mica:* Mama și copilul.
- f) *Ioan Guga:* Rolul femeii în cadrele cercului.
- g) *Ioan Guga:* Mijloacele prin cari un cerc cultural se poate dezvolta armonios.

CERCUL CULTURAL BROȘTENI.

Numără 57 membri. Are bibliotecă. A dat un ajutor școlii primare de Lei 1800 pentru ridicarea pavilionului național.

A dat lâna necesară pentru confecționarea a 11 perechi ciorapi pe seama pichetului de grăniceri.

A dat o bibliotecă românilor din Voivodinț (Jugoslavia), bibliotecă, pe care la rândul lui a primit-o dela Desp. județean

Ă organizat 15 șezători, 16 conferințe și 4 serbări naționale.

Dăm mai jos și programul de activitate pe care și-lă impus acest cerc cultural pentru viitor, program care merită să fie cunoscut și de celelalte cercuri:

1. Cultivarea specificului național și local, în ceea ce privește portul, credința, obiceiurile, etc.

2. Cultivarea cititului în masele țărănești, prin cărți și lecturi potrivite.

3. Desvoltarea sentimentului național prin organizări de parade, retrageri cu torțe, etc. la zile mari naționale.

4. Imbunătățirea vieții și ridicarea standardului de viață rural, prin sfaturi și îndrumări ca să participe la școalele țărănești dela Oravița, lucru ce se poate constata din faptul, că până în prezent comuna Broșteni are 14 asemenea absolvenți și cari duc o viață deosebită, iar trei dintre dâșii au îmbrățișat meserii.

5. Desvoltarea simțământului civic prin conferințe potrivite.

6. Pregătirea antebelică din toate punctele de vedere ca, apărare pasivă, viață în ordine, reguli, etc.

7. Pregătirea din punct de vedere al sănătății, etc.

CERCUL CULTURAL VĂRĂDIA.

Cerc de curând reorganizat. A' activat frumos dela reorganizare, reușindu-i să stabilească armonia școlară și să aranjeze 2 șezători cu ambele coruri și fanfare și cu concursul tuturor școlilor și al oamenilor de bine.

CERCUL CULTURAL VRANI.

Numără 64 membri.

A organizat două șezători la 26 Oct. și 26 Decembrie 1938. Altă activitate n'a desfășurat din lipsă de local corespunzător.

CERCUL CULTURAL CIORTEA.

Numără 30 membri.

A organizat 3 șezători naționale.

CERCUL CULTURAL FOROTIC.

Numără 66 membri. Are bibliotecă donată de Astra.

A organizat 2 șezători — serbări — naționale (1 Decembrie 1938 și 24 Ianuarie 1939).

Conferințe:

Prof. Ilie Rusmir: Unirea și Astra.

Gh. Pleavă: Rolul Astei.

2 țărani: Munca Românească și istoria Neamului nostru.

Două conferințe despre Serviciul Social.

CERCUL CULTURAL TICVANIUL-MIC.

A organizat 2 șezători culturale împreunate cu concert și teatru. Are 9 membri în comitet.

CERCUL CULTURAL IAM.

Numără 71 membri. Are bibliotecă de 170 volume.

Deși membri acestui cerc sunt însuflețiți, totuși nu pot desfășura nici o activitate, din cauză, că preotul și învățătorul nu le dau nici un sprijin.

Actualmente este în curs de înființare o cooperativă.

CERCUL CULTURAL GREONI.

Numără 74 membri (45 activi și 29 ajutători).

A organizat 4 serbări culturale și o serbare națională la 24 Ianuarie 1939, cu o conferință despre însemnătatea zilei, rostită de *D-l Ion Bosica-Mășin*.

IN PLASA REȘIȚA.

Cercul Cultural Târnova.

A luat parte la toate serbările naționale și a cultivat sentimentul național.

Cere un ajutor de Lei 30.000, pentru casa națională, deoarece n'are sală unde să țină serbări și conferințe.

Cercul Cultural Văliug.

Numără 13 membri în comitet.

A organizat toate serbările naționale în legătură cu școala primară.

IN PLASA SASCA-MONTANĂ.

Despărțământul de plasă Sasca-Montană.

A organizat serbările naționale 1 Decembrie și 24 Ianuarie.
Altă activitate n'a desfășurat în lipsă de fonduri.

Cercul Cultural Sasca-Română.

Are o bibliotecă de 200 volume.

A organizat serbarea națională dela 10 Mai.

Conferințe:

Preot Aurel Mihailoici: Dragostea neamului față de glie.

Preot Aurel Mihailovici: Hram și vechi obiceiuri românești

Preot Aurel Mihailovici: Astra, ca ocrotitoare a slovei românești.

Cercul Cultural Socolar.

Numără 34 membri.

A organizat trei sezători cu piese teatrale. (In sat la Țu
găiești, Omul și beția, Ginere în casă.)

A mai organizat serbarea de 1 Decembrie cu manifestație
antirevizionistă.

Cercul n'a putut desvolto o activitate mai intensă în lipsă
de local.

Cercul Cultural Macoviște.

Fiind înființat de curând, n'a desfășurat nici o activitate.
N'are local pentru sezători, concerte și conferințe.

Cercul Cultural Slatina-Nera.

Are 55 membri. Este cerc de curând înființat, din care
cauză n'a putut desvolta nici o activitate. Abia acum își închiagă
țărani rândurile, în această comună.

Cercul Cultural Berliște.

Numără 46 membri. Are bibliotecă.

Afară de școala țărănească n'a desvoltat altă activitate.

Actualmente e în curs de organizare o școală de gospodărie
pentru femei.

Cercul Cultural Milcoveni.

Are 32 membri. In lipsă de local n'a desfășurat nici o ac-
tivitate.

Cercul Cultural Cărbunari.

A organizat 5 șezători culturale, 4 serbări naționale și o serată, din al cărei venit a dat ajutor de 360 Lei Primăriei pentru cantina școlară.

A jucat piesa populară: Mama vacilor.

Conferințe:

1. Mihail Gropșian: Despre rostul muncii obștești.

2. Mihail Gropșian: Viața și opera Reginei Maria.

A participat la convoiul etnografic al Adunării Generale a Regionalei Bănățene, ținută la Oravița, cu un grup de 30 persoane.

DESPĂRȚĂMÂNTUL LIPOVA

Președinte Sever Bocu.

Comitetul despărțământului Lipova al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „ASTRA“, prezintă următoarea activitate:

În afară de sala de lectură provăzută cu reviste, ziare și radio, cercetată zilnic de membrii despărțământului nostru, în decursul anului 1938 au avut loc următoarele manifestări mai însemnate:

1. Conferința D-lui prof. V. Ardelean.

În cadrul adunării gen. din 15 Mai 1938, D-l prof. V. Ardelean în calitate de conferențiar și reprezentant al regionalei, a vorbit despre O. Goga, cu ocazia morții marelui poet. La conferință a luat parte și Președintele Regionalei, d-l inspector general Sabin Evuțian. Conferința a avut un mare succes fiind ascultată de un public numeros.

2. Ziua Astei.

La 13 Iunie 1938, în ziua doua de Rusalii, ca în toți anii s'a serbat cu mare fast ziua Astei. Întreg localul despărțământului a fost împodobit cu verdeață. În curte s'a improvisat o scenă unde s'a desfășurat un program artistic și cultural cu concursul corului Doina și elevii liceului comercial din localitate. După program a urmat dans până în zori. Despre încasărilor și cheltuielile serbării am convenit în ședința comitetului din 1 Iunie 1938.

3. Comemorarea lui Atanasie Marienescu.

Conform hotărârii adunării generale, la data de 1 Octombrie 1938, s'a comemorat academicianul Atanasie Marian Marie-

nescu, originar din orașul nostru. S'a aranjat o masă comună în localul despărțământului, la care au luat parte toți intelectuali din Lipova și Radna. Cu această ocazie, cunoscutul ziarist bucureștean, Eugen V. Popa, într'o magistrală și bine documentată conferință a vorbit despre opera și personalitatea marelui sărbătorit. D-l Prof. Partenie Murariu a declamat din poeziile lui Marienescu, iar corul Doina a executat mai multe colinde din folclorul cules de sărbătorit. Rezultatul moral a fost din cele mai optimiste.

4. *Serbarea pomului de Crăciun.*

În scopul ajutorării școlărilor săraci cu încălțăminte, precum și ajutorarea săracilor cu alimente și bani în preajma sărbătorii Nașterii Domnului, din inițiativa D-lui Președinte Sever Bocu, s'au colectat de către domnișoarele din Lipova și Radna bani, alimente și diferite alte obiecte pentru a se distribui. În ziua de 22 Decembrie 1938, în localul Astei s'au adunat toți copiii școlărilor primare sub conducerea d-lui director D. Tiru. Elevii au predat irozii și diferite poezii ocazionale, după care s'a distribuit săracilor: 10 per. ghete, 2 per. pantaloni, 3 per. ciorapi, 2126 lei în numerar și cozonaci, slănină, cartofi, zahăr, fasole, etc. Socotelile detaliate se află la dosar sub No. 67/938.

5. *Balul Astra.*

La data de 4 Februarie 1939, s'a organizat tradiționalul bal în costume naționale. Atât reușita materială cât și cea morală a fost peste așteptările tuturor, obținând un beneficiu net de lei 6585. Aprobarea serbării a avut loc în ședința comitetului din 19 Ianuarie 1939.

6. *Școala țărănească.*

Cu toată străduința comitetului de a organiza și anul acesta o școală țărănească a rămas fără rezultat din lipsă de fonduri.

7. *Cercuri culturale.*

Cercurile culturale din Șiștarovăț, Ususău, Chizdăia, Belotinț și Pătârș au desfășurat activitatea obișnuită. Cercul cultural din Șiștarovăț a organizat o mare serbare la 2 Februarie 1939, cu ocazia jubileului de 50 ani a corului casei naționale, la care au participat notabilitățile județene și intelectualii din Lipova.

8. *Membrii Astei.*

Numărul membrilor pe anul 1938 este de 179, după cum urmează: 6 membri fondatori, 25 pe viață, 136 activi și 12 ajutători.

9. Din raportul controlorului reiese că în anul 1938, s'au incasat 44.869 lei și s'a cheltuit 43.853 lei obținând un sold de 1016 lei, iar din raportul economului reiese că averea despărțământului se ridică la suma de 390.883. — Comitetul s'a întrunit de 4 ori, dându-și toată silința să rezolve toate chestiunile în spiritul regulamentului.

DESPĂRTĂMÂNTUL CARANSEBEȘ

Preș. Dr. C. Corneanu.

Școala țărănească ce s'a organizat în baza adresei Nr. 123 din 1 Oct. 1938, a Regionalei Bănățene în luna Februarie 1939. a funcționat trei săptămâni și a fost cercetată de 30 de ascultători țărani, recrutați din satele aparținătoare plășii Caransebeș. Prelegerile s'au ținut zilnic dela orele 8—12 și 14—17 la liceul Traian Doda de domnii profesori Matei Armaș, George Neamțu, Ioan C. Nițu, Dumitru Săvoiu, Filip Pop, Alexandru Tritoiu, Victor Țârcovnicu, Emil Lațiu, N. Terfăloagă, Vladimir Olariu, Adrian Blașiu, Ilie Orzescu, Dimitrie Cuzma, apoi de domnii Dr. Cornel Corneanu, ing. Petru Fotoc, Dr. Iacob Petri și preoții Lazăr și Noaghea. Programul cursurilor a fost cea normată în Planul de organizare a școalelor țărănești.

Cursiștilor li s'au eliberat certificate de frecvență.

Deschiderea și închiderea cursurilor s'a făcut în cadre festive cu serviciu dumnezeesc și cu lecțiuni introductive în prezența membrilor Comitetului despărțământului.

Cursiștilor li s'a dat locuință și hrană în internatele liceului Traian Doda și Școlii Normale Ioan Popasu. Plasarea lor a costat 6.700.— lei.

Conferințele publice le-am ținut și în acest an în colaborare cu F. O. R.-ul. Ele sunt următoarele:

- 1) In 22 Maiu 1938, *d-l Dr. Cornel Corneanu*: Naționalismul lui Octavian Goga.
- 2) In 1 Iunie 1938, *d-l profesor Liviu Roman*: Generalul Traian Doda.
- 3) In 26 Iunie 1938 *prof. Matei Armaș*: Noua educație a tineretului.
- 4) In 1 Decembrie 1938 *prof. Adrian Blașiu*: Unirea Banatului cu Țara Mamă.

5) In 18 Decembrie 1938 *prof. Nicolae Terfăloagă*: Datini de Crăciun.

6) In 24 Ianuarie 1939 *prof. Teodor Savescu*: Unirea dela 1859 a Moldovei cu Muntenia.

7) In 19 Februarie 1939, *d-l ing. Petru Fotoc*: Granița în lumina Istoriei.

8) In 26 Februarie 1939, *d-l maior Dragulescu Serafin*: Trecutul ostășesc Graniței.

9) In 5 Martie 1939, *d-l Cornel Groșoreanu* dela Institutul Social Banat Crișana: Impresii monografice din Ohababistra.

10) In 12 Martie 1939, în cadrele unui cucernic festival de comemorare *d-l Dr. Cornel Corneanu*: Viața și activitatea ca episcop al Caransebeșului a patriarhului Dr. E. Miron Cristea.

In comunele din despărțământ s'au ținut 24 conferințe, dintre cari remarcăm festivalul dela Ferdinand în cadrele căruia a conferențiat *d-l prof. Ion G. Costinescu*.

Cercurile culturale din despărțământ funcționează normal. Remarcăm activitatea celui din Borlova care a ridicat un monument al eroilor și al generalului martir *Ion Dragalina*.

Ziua „Astrei“ am prăznuit-o la 13 Iunie 1938.

DESPĂRȚĂMÂNTUL CIACOVA

Președinte Prof. I. Călțun.

1. Organizarea.

In cursul lunii Noemvrie 1938, fiind încredințat din partea Regionalei cu reorganizarea Despărțământului, am organizat și reorganizat următoarele Cercuri Culturale ale Astrei în 17 comune ale plasei Ciacova și 1 com. din plasa Gătaia și 1 din plasa Deta, afiliate la Despărțământul Ciacova, cu aprobarea Regionalei. — Aceste comune sunt: 1. Ciacova, 2. Petroman, 3. Cebza, 4. Jebel, 5. Obad, 6. Macedonia, 7. Pădureni, 8. Liebling, 9. Stamura-Română, 10. Berini, 11. Cerna, 12. Șipet, 13. Folea, 14. Denta, 15. Ghilad, 16. Dolaș, 17. Toager, 18. Tolvădia, 19. Giera. — La organizarea Cercurilor Culturale am avut concursul Dnilor profesori Dumitru Ion, Vlăduțu I., Pincu I., David Gh. dela Gimnaziul Ciacova, și în special al D-lui Inginer agronom Negruți Emil dela Școala de Agricultură din localitate.

2. Numărul membrilor.

La data întocmirii acestui Raport, numărul membrilor după categorii a Cercurilor Culturale din Despărțământ este următorul:

Fondatori: 53 à 1000 lei.

Pe viață: 29 à 500 lei.

Activi: 505 à 120—30 lei.

Ajutorări: 204 à 20—10 lei.

Fără cotizații: 340. — În total: 1.131.

Celor înscriși ca fondatori cu 1000 și pe viață cu 500 lei li s'a dat posibilitatea să plătească taxele eşalonate în rate lunare variind între 25 și 100 lei. — Pe măsură ce vor completa taxele, membrilor fondatori și pe viață se vor trimite și Centralei și Regionalei % cuvenite lor.

Un tablou cu Cercurile Culturale și categoriile de taxe ale membrilor înscriși la Astra, însoțește acest Raport.

3. Biblioteca.

Prin îngrijirea conducerii Despărțământului, celor 19 Cercuri Culturale li-s'a înființat 19 Biblioteci constatatoare din 2301 volume, primite în mod gratuit, dela Casa Școalelor în număr de 965 vol. prin străduința D-lui prof. Ion Crețu directorul liceului G. Lazăr București și dela Centrala Astei Sibiu, în număr de 666+670 număr la care se mai adaugă și cărțile procurate ulterior de Cercuri, sau câștigate de acestea prin contopirea Caselor naționale cu Cercurile Culturale ale Astei în număr de 2870+127 volume, dând un total general de 19 Biblioteci cu 5.298 volume, conform Tabloului anexat la acest Raport.

4. Șezători, conferințe, Teatru.

Cercurile Culturale ale Astei, fie singure — în majoritatea cazurilor — fie în colaborare cu alte societăți sau instituții, au aranjat dela 11 Noemvrie 1938—30 Aprilie 1939, 177 șezători cu 155 conferințe 28 piese de teatru din care 6 datini de Crăciun. Conferințele din Istoria Națională, Geografia României, unele din igienă și agricultură — și în special în Ciacova au fost ilustrate cu filme și proiecțiuni epidiascopice. — Șezătorile au fost frecventate în număr destul de mare de auditori. De remarcat sunt cele 2 filme jucate de Teatrul Național din Cluj și București: „Finul Coniței“ și „Ion al Vădanei“ sub auspiciile Astei — în comuna Ciacova, la care a venit și jurul și la care s'au făcut 2 rețete frumoase, una de aproape 14.000 lei și a doua de

cca. 10.000 lei, plus toate cheltuelile de organizare etc., suportate de comuna Ciacova, în fruntea căreia stă D-l Dr. Lighezan Alexandru. — Merită să fie scoase în relief manifestările unanime ale Cercurilor Culturale din ziua de 1 Decembrie, 24 Ianuarie și Aniversarea Constituției la 27 Februarie, manifestări cari au avut loc la toate cercurile noastre Culturale, într'un cadru cu totul neobișnuit până acum. — La acest punct mai merită mențiune specială și Școala de Agricultură, cu conferințele ei de specialitate agricolă, ținute de către D-l Inginer agronom Negruți Emil și Iovu Nicolae, cum și Turneul D-nilor Alex. Lighezan și Ion Vlăduțu cu Corul Român și Tinerimea Română din Ciacova — cu cântece de cor și o moralizatoare piesă de teatru — „Mort fără lumânare“ — în comunele din jurul Ciacovei, — precum și conferințele D-lui Prim pretor Vichentie Petru în aproape toate comunele, făcute în cadrul Astei — despre Codul Penal și infracțiuni și alte chestiuni de ordin social.

Dintre președinții Cercurilor Culturale, cei mai activi au fost: notarul com. Petroman, D-l Vereș Liviu, părintele Buru Tiberiu din Cebza, și secretarul din Liebling d-l Ion Taban.

5. *Cursuri Țărănești și de Economie Casnică*

Despărțământul în colaborare cu Școala de Agricultură din Ciacova, în fruntea căreia stă d-l Inspector agr. Gh. Chelemen, a organizat următoarele cursuri țărănești și de economie casnică:

1. Seria I-a pentru bărbați la Ciacova, între 2—18 Decembrie 1938.

2. Seria II-a pentru bărbați la Ciacova, între 16 Ianuarie—5 Februarie 1939.

3. Curs de gospodari la Petroman, între 9 Ianuarie—5 Februarie 1939.

4. Curs de gospodine la Ghilad, între 9 Ianuarie—5 Februarie 1939.

5. Curs de gospodine la Ciacova, între 22 Ianuarie—12 Februarie 1939.

6. Și un curs de gospodari la Jebel, organizat pentru tinerii premilitari de la Cercul Cultural din Jebel între 6 Dec.—15 Martie 1939.

La aceste cursuri au fost 172 auditori, dintre care 32 fete și 140 bărbați la 4 cursuri pentru bărbați și 2 cursuri pentru fete.

Programa analitică a cercurilor a fost cea fixată de către Regională, în broșura tipărită anume pentru acest scop, programă care dealtfel, corespunde și cu programa cursurilor Fundației Regale Pr. Carol, extinzându-se la cultura sănătății — minții — sufletului — și a muncii.

O deosebită importanță s'a dat în special culturii muncii sub toate aspectele ei, și aceasta mulțumită fericitei împrejurări, că am avut cel mai larg concurs și colaborare desinteresată a Școlii de Agricultură din Ciacova, prin d-l Director Chelemen — cu 36 conferințe din Agricultură și economie rurală — însoțită în parte de proiecțiuni filmoscopice și demonstrațiuni practice în gospodăria școlii, prin d-l Inginer agronom Emil Negruțiu, — cu 65 conferințe, însoțite în mare parte de proiecțiuni filmoscopice și demonstrațiuni practice în gospodăria școlii, din domeniul Zootehniei, Alimentației Creșterii pasărilor, lăptăriei, mașini agricole, și prin d-l Inginer Agronom Iovu N. Ion, cu 59 conferințe însoțite de demonstrațiuni practice, din domeniul Pomiculturii, Zootehniei, Horticulturii, Legumiculturii, Contabilității Agricole, Conservării fructelor, Sericiculturii. Tot aci amintim și pe d-l învățător Petcu Trifu dela Școala Agr. cu 16 ore de ansamblu muzical ce a ținut cu cele 3 serii de cursiști din Ciacova, — ridicându-se astfel contribuția Școlii de Agricultură la organizarea acestor cursuri la 176 conferințe, respectiv ore de curs, fără a intra în aceste ore și explicațiile date de d-nii profesori înafară de orele de curs, când cursiștii — adăpostiți la Școala de Agricultură — dealtfel (seria I, II, bărbați) au făcut lucrări practice în gospodăria școlii. Tot la acest capitol al culturii muncii se pot adăuga și următoarele conferințe înafară de Școala de Agricultură: 5 conferințe despre Cooperatie, ținute de d-nii inv. Păpaș Trăilă și Vlăduțu Ion, 20 ore de Agricultură ținute de d-nul Inginer Agronom Valentin Artemie din Jebel, 12 ore de agrimensură practică, ținute de d-l Prof. David Gheorghe dela Gimnaziu, 4 ore Cultura plantelor medicinale, ținute de d-șoara Prof. Olimpia Pincu și inv. Merșiu Sofronie, 60 ore de curs de gospodărie practică și 14 ore de lucru de mână, ținute de d-șoara Bălțeanu Eliza, 8 ore de Gospodărie practică, ținute de d-șoara Moiscu Veronica, 12 ore de curs de Lucru de mână, ținute de d-na Florica Cădariu — toate trele profesoare la Gimnaziul din Ciacova, 8 ore de gospodărie practică ale d-nei Secoșan Maria, 8 ore de gospodărie practică și 2 ore Cultura plantelor medicinale ale d-nei

Sabina Stoin, 8 ore de gospodărie practică ale dnei Secoșau Maria, 8 ore de gospodărie practică și 2 ore Lucru de mână ale d-nei Uzon Ecaterina și 12 ore de gospodărie practică ale d-nei Pervulescu Maria, toate patru învățătoare în comuna Ghilad, — dând un total de 339 ore de curs resp. conferințe la Capitolul culturii muncii — la cursurile pentru bărbați și femei laolaltă.

La capitolul Cultura Sănătății, medicină umană și veterinară au conferențiat: d-l farmacist Patrașcanu Mihail din Caransebeș în 3 ore de curs — cu proiecțiuni filmscopice — d-l veterinar Dr. Gruber Francisc în 8 ore de curs — în parte cu proiecțiuni epidiascopice, d-na Hălmăgeanu Popa Stela în 1 oră de curs, d-șoara Belluri Anastasia prof. la gimnaziu — medicină populară în 6 ore de curs, d-șoara prof. Pincu Olimpia în 1 oră de curs cu proiecțiuni epidiascopice, d-șoara dir. Corbuli Ghizela în 4 ore de curs cu proiecțiuni filmscopice, — d-na Călinescu Ecaterina prof. Gimnaziu — în 4 ore de curs, d-șoara Moisuc Veronica prof. gimnaziu, în 4 ore de curs, d-na Sabina Stoin în 1 oră de curs, în total 32 ore de curs la Capitolul — Cultura Sănătății.

Educație națională a făcut d-l Iancu Călțun, dir. Gimnaziu în 30 ore cu proiecțiuni filmor și epidiascopice, Inv. Cimpoieru Năstase în 4 ore de curs, Inv. Nica Tiberiu în 15 ore, d-șoara Prof. Moisuc Veronica în 6 ore de curs, Dir. Constantin Ciocârlie în 2 ore de curs cu proiecții filmscopice, Inv. Beleuță Zaharie în 2 ore de curs cu proiecțiuni filmscopice, Prof. David Gheorghe în 1 oră, d-l Prof. Dumitru Ion în 5 ore de curs, Dr. Alexandru Lighezan primnotar în 2 ore de curs, Inv. Stoin Sabina în 1 oră de curs, în total 63 ore de curs la capitolul Educației Naționale.

Educație civică și socială au făcut: Director Gimnaziu, Iancu Călțun, în 7 ore de curs, Dr. Alex. Lighezan primnotar, în 5 ore de curs, d-șoara profesoară Moisuc Veronica în 2 ore de curs, Părintele Terebenți Gh. în o oră de curs, D-șoara prof. Belluri Anastasia în 1 oră de curs, d-l Nica Tiberiu în 5 ore de curs, d-l Primprețor Petru Vichentie în 4 ore de curs, d-l director Pitic Adrian în 2 ore de curs, d-na Stoin Sabina în 2 ore de curs, d-l Protopop Augustin Ghilezan în 1 oră de curs și d-l profesor David Gheorghe în 1 oră de curs în total în 31 ore de curs la capitolul Educație civică și socială.

La Educație Morală-Religioasă, a conferențiat Părintele Pincu Ion, în 8 conferințe cu proiecțiuni filmscopice.

Părintele Terebenți Gh., în 3 conferințe cu proiecțiuni filmoscopice.

Părintele Tieran Dimitrie, în 3 conferințe cu proiecțiuni filmoscopice.

Părintele Ghilezan Moise, în 2 conferințe cu proiecțiuni filmoscopice.

Părintele Surlașiu Liviu în 3 conferințe și Părintele Craia Ion în 3 conferințe. În total 22 conferințe moral-religioase.

La Educația artistică-muzicală, d-l Subrevizor școlar Rebișgea Vasile, în 1 oră de curs și d-l Inv. Petcu Trifu, în 16 ore de ansamblu. În total 17 ore la acest Capitol.

În total 510 conferințe după cum urmează:

Agricultură cu toate specialitățile ei și gospodărie și economie casnică cu lucru de mână — — — 339 conferințe

Medicină umană, veterinară și medicină populară — — — — — — — 32 „

Educație națională — — — — — 68 „

Educație civică — — — — — 31 „

Educație-moral-religioasă — — — — — 22 „

Educație artistică muzicală — — — — — 17 „

În total: 509 conferințe

respectiv ore de curs, — în conformitate cu cele 6 liste ale profesorilor și ale materiilor predate în numărul de ore respectiv.

Peste tot, la cursurile țărănești și de economie casnică, Școala de Agricultură a contribuit cu 176 conferințe, Gimnaziul Ciacova cu 187 conferințe, colaborări din afară de aceste 2 instituții cu 146 conferințe.

La trimiterea Cursiștilor la cursurile din Ciacova, cele mai mari silințe le-au depus, d-nii Ilie Secoșan, Ion Vlăduțu, Gh. Pojojeanu, iar la cele din celelalte localități, președinții Cercurilor locale, cu toți membrii corpului didactic și preoții locali.

6. Ajutoare, subvenții, etc.

Despărțământul Ciacova, Comitetul școlar al Gimnaziului Al. Mocioni din localitate, i-a acordat o subvenție de 50 000 lei, cu destinația specială de a se folosi de această subvenție la ridicarea unei Case Naționale. Baniii îi stau la dispoziție și pot fi ridicați la începerea executării acestei lucrări. Gimnaziul a mai pus la dispoziția Despărțământului Epidiascopul și Filmoscopul său, pe care l-a transformat pentru a putea fi folosit și la sa-

te unde lipsește curentul electric, dimpreună cu aproape 150 filme din domeniul Istoriei Naționale, Geografiei, Igienei, Istoriei Vechiului și Noului Testament și a Agriculturii.

Comitetul Central al Regionalei Bănățene a Astei prin bunăvoința dlui Președinte al ei, a acordat Despărțământului o subvenție de 13.000 lei, pentru acoperirea cheltuelilor avute cu întreținerea cursiștilor celor 2 serii dela Școala de Agricultură din localitate.

Primăria Ciacova, prin bunăvoința d-lui Primnotar Dr. Alexandru Lighezan, plătește chiria Casei Naționale din localitate, în sumă de lei: 13.000 anual, pe care a pus-o la dispoziția Cercului Cultural al Astei locale. Aceiași primărie, prin bunăvoința aceluiași domn, a suportat cheltuielile împreunate cu întreținerea cursistelor dela Școala de gospodărie și economie casnică din Ciacova, precum și cele pentru procurarea inventarului bucătăriei acestei Școli — organizată la Casa Națională, precum și mobilarea unei camere pe seama profesoarei care a stat în permanență cu cursistele la Casa Națională, în tot timpul cursurilor.

Prin bunăvoința d-lui Director Ghermany dela Liceul Comercial din Timișoara, am primit în folosință pe timpul cursurilor 40 paturi de fier.

Școala de Agricultură din Ciacova, prin bunăvoința d-lui Dir. M. Chelemen, a pus la dispoziția celor 2 serii de cursiști paturi și veselă, luminat și încălzit gratuit, precum și mijloace de transport la Școală și Petroman, pe seama conferențiarilor.

7. Case Naționale.

În următoarele comune sunt Case Naționale proprii scopului pentru care s'au ridicat — cu scenă, sală festivă, bibliotecă, sală de lectură, etc.:

1. Pădureni, 2. Jebel, 3. Petroman, 4. Denta, 5. Folea.

În comuna Tolvădia este ridicată în roș Casa Națională. Primăria comunei a alocat 80.000 lei în Bugetul în curs, pentru terminarea ei.

Pentru ridicarea unei Case Naționale a mai luat și Primăria Ghilad 120.000 lei în Bonuri de înzestrare, și Primăria comunei Cebza 100.000 lei pentru același scop.

D-ni notari Ardelean, Enyedi și Calai D. dimpreună cu primarii respectivi și președinții Cercurilor noastre Culturale din

Ghilad și Cebza, Părintele Țieran și Buru, precum și părintele Gătăianțu din Tolvădia, depun toate eforturile să-și ducă la bun sfârșit opera ce au început.

8. Fuzionări, afilieri ale altor societăți cu Cercurile Culturale ale Astei.

În Despărțământul Ciacova, chiar înainte de punerea în aplicare a Legii Serviciului Social, au fuzionat cu Cercurile Culturale respective, fără condiții 22 societăți culturale, s'au afiliat cu condiția ca să-și poată urmări și mai departe scopurile proprii și cu manipularea de către ele a averii lor 6 societăți culturale; au rămas până la data de 30 Aprilie c. 2 societăți neafiliate.

9. Colaborări și colaboratori.

Despărțământul nostru, în toată activitatea ce a desfășurat, s'a bucurat de concursul nelimitat al școalelor de toate categoriile din plasă: Gimnaziu, Școală de Agricultură, Școalele Primare, și Grădinele de Copii din Despărțământ, dimpreună cu membrii corpului didactic al lor, de sprijinul bisericii și a slujitorilor ei, de al Primăriilor în general și în special de al Primăriei Ciacova, și de al Preturei plasei Ciacova, — de al Subcentrelor Premilitare și de al Stolurilor de străjeri — și în special al Stolului de străjeri al Gimnaziului din Ciacova, care în strânsa colaborare cu Despărțământul a ridicat — prin colecție — o frumoasă troiță lângă pavilionul național, în fața școlii, în memoria celor ce au pregătit și a celor ce au înfăptuit unirea neamului românesc.

O colaborare prețioasă a câștigat Despărțământul Astei, respectiv Serviciul Social în plasa Ciacova, — pe care îl aplică Astra, prin încadrarea în Astra, chiar înainte de organizarea Serviciului Social pe plasă a Centrului de Pregătire Premilitară din plasa Ciacova, de sub conducerea d-lui Locot. Ion Vlăduțu, — care cu Centrul de Pregătire Prem. din plasă — în cadrul Serviciului Social — respectiv al Astei din Despărțământ, a executat următoarele lucrări ale Muncii de folos obștesc, conform Tabloului Oficial înaintat nouă. În 8 zile de lucru din luna Martie 1939, cu 6 ofițeri, 9 instructori și 547 premilitari. a plantat 6640 bucăți copaci, a săpat 3385 m. lungime de șanț, a amenajat 820 m. lungime de străzi în comune, a astupat 25 gropi, a regulat 1200 m. lungime de drumuri în comună, a construit 10.200 m. lungime de alee nouă, a făcut 200 m.

șanțuri la stadioane, 180 gropi pentru plantat pomi de toamnă, 2 jugh. amenajări păduri comunale, 920 mp. parcuri la biserici și 130 m. lungime de gard la școale, toate acestea evaluate la o sumă de 145.100 lei. În executarea acestor lucrări a fost ajutat de către d-nii Uzon Corvin, Cimpoieru Tănase, Micșa Ion, Ciocârlie Constantin și Pojojeanu Gheorghe comandanți ai subcentrelor respective.

10. Programa de activitate pentru viitor.

Pentru viitor, Despărțământul, va căuta să activeze în cele 4 direcțiuni ale manifestărilor culturale la sate: cultura sănătății, minții, sufletului și a muncii, sub toate aspectele ei de manifestare, în plus va căuta să cultive și păstreze cântecul și portul strămoșesc al Banatului — folosindu-se acolo unde este cazul de proiecțiuni filmoscopice, epidiascopice și demonstrațiuni practice pe teren, și de toate mijloacele indicate de metodele noi de activare pe teren, în folosul obștei și a ridicării neamului românesc sub toate raporturile de manifestare.

În special va pune un deosebit interes, pe cultura muncii, cu toate aspectele ei de manifestare, și mai ales pe organizarea cursurilor țărănești și economice casnice, având în studiu un plan mai amplu sub acest raport — dimpreună cu Serviciul Agricol al Camerii de Agricultură Timiș-Torontal, și cu Direcțiunea Școlii de Agricultură din Ciacova, a căror conducători d-l Ing. Emil Negruțiu și d-l director Gh. Chelemen, care și în trecut și nu ne îndoim că, și în viitor au adus și vor aduce servicii indiscutabile și neprețuite cauzei comune, care este ridicarea și sub raport material a Țăranului Român, care merită toată sollicitudinea și atenția păturei conducătoare.

DESPĂRȚĂMÂNTUL FĂGET

Președinte Primpretor A. Lugojanu.

Despărțământul Făget s'a înființat și constituit la data de 4 Aprilie 1937, sub președenția venerabilului Protopresbiter Sebastian Olariu iconom stavrofor, care constituire s'a aprobat de către comitetul central al Regionalei Banatului în ședința ținută la 18 Aprilie 1937.

Astfel constiuit și aprobat, despărțământul și-a început activitatea, hotărând în ședința sa din 18 Iunie 1937 organizarea

cercurilor culturale în 16 comune mai mari din plasa Făgetului.

S'au constituit până la finea anului 1937 următoarele cercuri culturale: 1) în comuna Făget la data de 24 Iunie 1937, fiind ales președinte Aurel Lugojanu primpretor Făget; 2) în comuna Zolt la data de 8 August 1937, fiind ales președinte Gheorghe Cornean preot în Zolt; 3) în comuna Coșava la data de 22 August 1937, fiind ales președinte Nicolae Boboc Ing. silvic Coșava; 4) în comuna Coșteiul de sus la data de 17 Octombrie 1937 fiind ales președinte Agenor Sudreșan proprietar Coșteiul de sus; 5) în comuna Fârdea, la data de 17 Octombrie 1937, fiind ales președinte Gheorghe Garoiu preot în Fârdea; 6) în comuna Temerești, la data de 24 Octombrie 1937 fiind ales președinte Nicolae Cibian preot Temerești; 7) în comuna Sintești, la data de 26 Octombrie 1937, fiind ales președinte Coriolan Ionescu preot în Sintești.

Astfel în anul 1937 s'au constituit în total cercuri culturale în 7 comune din plasa Făget.

Despărțământul Făget cu ocaziunea serbării „Ziua Astei” a organizat o colecție, rezultând suma de 2753 lei, care sumă a fost trimisă Regionalei Bănățene a Astei Timișoara cu mandat poștal, primind chitanța No. 19.

*

În decursul anului 1938, Despărțământul Făget s'a reorganizat în ședința sa din 5 Iunie 1938, în urma abdicării Prea On. Domn Protopresbiter Sebastian Olariu, când a fost ales un nou comitet, având de președinte pe preotul Ioan Muntean din Făget. Confirmarea acestei alegeri nu a avut loc până în prezent.

În anul 1938, nu s'a înființat nici un cerc cultural în raza de activitate a acestui despărțământ.

Despre o activitate mai largă a despărțământului Făget nu s'ar putea spune mult, mărginindu-se numai la rezolvarea chestiunilor administrative. S'a încercat înființarea unei școli țărănești în comuna Făget, dar a trebuit să se renunțe la aceasta din lipsa mijloacelor materiale.

*

În anul 1939 la data de 28 Martie s'a organizat Serviciul Social în plasa Făget. La aceasta ședință au luat parte delegații

Căminului cultural Județean (Despărțământul Lugoj) d-l Aurel Peteanu și d-l Davidoiu precum și toți șefii autorităților locale, preoții, învățătorii, notarii și primarii din plasa Făget. A fost ales în calitate de Președinte activ al Serviciului Social plasă pretorul Aurel Lugojanu.

Dela data de 28 Martie 1939, până la 30 Mai a. c. s'a înființat în plasa Făget, raza de activitate a Căminului Cultural de plasă, — Despărțământul „Astrei” Făget, — cercuri culturale în 19 comune din nou, iar cele 6 cercuri culturale vechi din 7 au fost reorganizate în conformitate cu instrucțiunile primite dela Serv. Social al Ținutului Timiș din Timișoara, precum și dela Despărțământul Lugoj, Cămin Cultural Județean.

În total sunt în plasa Făget 25 de cercuri culturale urmând să se înființeze de curând și în restul de 21 de comuni.

În ce privește Căminurile culturale ținem să raportăm că numai într-o singură comună există Căminul cultural al Fundației Regale „Nădejdea” din comuna Mănăștiur. În 2 comuni sunt case culturale cari vor fi transformate în Căminuri culturale. Credem că încă în acest an se va construi în comuna Sîntești, un cămin cultural având această comună suma de 100.000 lei disponibilă.

În plasa Făget sunt 16 societăți culturale dintre cari 13 sunt românești, iar 3 maghiare. Scopul acestor societăți este în parte cultural, în parte muzical și în parte religios-moral.

La despărțământul Făget, — Căminul cultural de plasă, — au intrat, dela înființarea lui adică dela data de 28 Martie a. c. până în prezent 26 acte înregistrate din care s'a rezolvat 24.

Despărțământul Făget în prezent nu are nici un ban și nici local propriu. Suntem în tratative cu conducerea Societății Române de Lectură „Casnică” din Făget, de a se contopi cu Despărțământul Astrei din Făget și în consecință să ne cedeze localul, avere mobilă și biblioteca.

Aceasta este activitatea și situația Despărțământului Făget, până astăzi.

Secția Antialcoolică cu Abstinența Totală a „Astrei Bănățene” în Timișoara

Președinte N. Ciucur.

Secția Antialcoolică cu Abstinența Totală și pentru combaterea moravurilor ușoare a „Astrei Bănățene” a săvârșit în de-

cursul anului 1938/39 o propagandă prin faptă și cuvânt deopotrivă.

Pe lângă multiplele greutăți îndurate de această Secție ca începătoare în aceasta mișcare de propagandă, totuși suntem azi vrednici să dovedim cu multă mândrie munca noastră constructivă și documentată prin înființarea, constituirea și activarea a celor 238 filiale comunale azi existente la sate și formate numai din oameni de cea mai deplină încredere morală și cu o abțință totală.

În lipsa mijloacelor materiale de foarte mare necesitate pentru deplasările noastre, noi am apelat în repetite rânduri la prețiosul concurs moral al celor mai Înalte Instituții morale precum și la sentimentul moral, național și patriotic al tuturor oamenilor de bine și cu multă pricepere, așa, că în scurt timp am isbutit a realiza un început înbucurător, am putut obține cel mai larg concurs posibil dela Sfințitele Noastre Eparhii: a Aradului No. 8588 din 14 Noembrie 1938, a Caransebeșului No. 6057 din 12 Octomvrie 1938 și cea a Lugojului No. 3908 din 15 Octomvrie 1938. Drept dovadă, că în decursul anului curent 261 Cucernici Preoți au conferențiat și au cuvântat în Biserici și depe Sfântul Anvon despre urmările dezaastroase ale acestui microb de răutate care este „Alcoolismul” distrugător de suflete.

O altă dovadă de viu interes față de aceasta mișcare a dat-o și Revizoratul Școlar din Timișoara, care la învitarea noastră încă a săvârșit o muncă efectivă în decursul anului curent. Cu adresa No. 3544/39 a delegat în Comitetul Secției noastre 5 învățători-învățătoare. În decursul anului 178 învățători au conferențiat în fața poporului despre răutățile flagelului devenit Național, care este „Alcoolismul”. Conferințele au fost ținute 117 la școalele primare și 89 la casele Naționale în cadrul aranjării sezătorilor culturale.

Rezultă deci, că Școala și Biserica sunt și azi pârghia cea mai puternică pentru ridicarea și răsturnarea a oricărui colos de greutate imorală ce ar apăsa sufletul Poporului Român.

Apoi, pentru ca să putem satisface minușios Ordinului No. 2948/37. și No. 3178/37. primit dela Centrul „Astrei” din Sibiu. în acest an am luat contactul cu Asociațiunea Industriașilor, Comercianților și Muncitorilor Români din Timișoara și jur, pentru organizarea Cercurilor de propagandă și în massa muncitorească, proletariatul și tineretul profesionist dela oraș.

Numita Asociațiune cu actul Nr. 179/1939, a trimis în Comitetul Secției noastre 8 delegați dintre cei mai de frunte industriali și comercianți români din Timișoara cu ajutorul cărora am decretat 4 Cercuri de propagandă și în Municipiul Timișoara cu menirea de a activa în centrele profesioniste din oraș, iar președintele Secției a fost aclamat ca membru de drept în Consiliul Central al numitei Asociațiuni profesioniste.

Pentru ca garanțiile luptei noastre de propagandă antialcoolică să poată fi mai bine și reciproc garantate în viitor, Secția noastră a făcut în anul acesta un pact de colaborare intimă cu Filiala Județeană a Ligii: „Temperanța” din Jud. Timiș-Torontal care încă este o instituție similară patronată în prezent de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

În urma acordului de colaborare intimă cu aceasta Filială, președintelui Secției i s'au dat atât titlul cât și dreptul de conducător al acelei Filiale Județene, deci, un act de apreciere, că munca Secției noastre este pilduitoare în fața opiniei publice preocupată de această gravă problemă socială atât de neglijată până în prezent.

Prin această colaborare intimă, vedem asigurat cu mult mai mult și concursul medicilor și al intelectualilor dela sate peste tot — pentru această mișcare, iar interesele precum și membrii și toți simpatizanzii mișcării — prin acest mod de procedare — vor rămâne întotdeauna mai compacți întru sprijinirea acestui ideal.

Pe lângă sporirea membrilor și organizațiilor de această natură, în viitor, vom stărui mult ca să aflăm cele mai potrivite modalități, ca proprietarii moșiilor să-și poată spori rentabilitatea recerută în locul celei pierdute prin fabricarea acoolului veninos.

O activitate apreciabilă au desfășurat și Despărțămintele din Periam și Buziaș.

Tot în acest timp s'a reorganizat: Despărțământul Gătaia sub președinția D-lui Primpretor Petru Baba și Despărțământul Giulvăz sub președinția D-lui Primpretor Ion Stupariu, Moldova-nouă președinte d-l Primpretor M. Grivei, Recaș președinte Protopop I. Goanță, Deta Președinte Preot P. Bizeria.

Ținem să subliniem în mod deosebit activitatea trupei de teatru și muzică a „Cercului Cultural Artistic“ al Astei din comuna Șoșdea, jud. Timiș-Torontal și Reșița.

O mână de oameni de bine, țărani, sub conducerea preotului și a învățătorului s'au constituit în cerc cultural și și-au format o trupă de diletanți cu scopul, atât de frumos, de a face propagandă artistică la sate.

Incepând cu luna Octomvrie 1938 și până în Mai 1939, au dat reprezentații în: Gătaia, Sculia, Berzovia, Reșița, Fițeș, Clopodia, Jebel, Voiteg, Ghertenis, Iersig, Vermeș, Valea pai, Ramna, Cacoveni, Cadar, Berini, Cerna, Stamura, Sârbova, Racovița și Sinersig.

Și-au format o orchestră (fanfară) sub conducerea istețului țăran N. Peia, au învățat o piesă de teatru și au pornit cu gând bun pentru întărirea culturii la sate.

Conducerea Regionalei Bănățene a Astei a înțeles să-i încurajeze și să le vină în ajutor cu suma de lei 16.000 pentru a-și plăti instrumentele uzuale cumpărate la magazinul Braun din Timișoara.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din cele arătate în prezentul raport se poate vedea o activitate care merită viile noastre mulțumiri, mai ales că a fost pornită și susținută fără interese materiale. În consecința fiecărui colaborator a fost convingerea necesității de mai bine în viața noastră românească de pe aceste meleaguri.

Acolo unde a fost nevoie Comitetul Regionalei a venit cu ajutoare bănești, sfaturi și îndrumări.

Incepând cu luna Februarie 1939, „Astra Bănățeană“ a trecut la aplicarea legii Serviciului Social în Ținutul Timiș.

S'a organizat Sfatul Secției Ținutului sub preșidenția Domnului Rezident Regal dr. Alex. Marta și până la 31 Martie au fost organizate căminele culturale județene, precum și căminele culturale ale tuturor plaselor din Ținut.

Acum suntem în perioada de organizarea căminelor culturale sătești și în scurtă vreme credem că toată activitatea culturală-socială va lua un nou aspect.

Fără îndoială că odată cu apariția cotidianului proiectat pentru Ținutul Timiș și pus sub auspiciile Astei Bănățene vom

fi în măsură a avea la îndemână un nou organ de propagandă în problemele românești.

Comitetul de conducere a Regionalei Bănățene a Astei so-coate că și în anul acesta și-a făcut datoria și după ce se va asculta și referatul casierului roagă Onorata Adunare Generală să-i dea descărcarea cuvenită.

Timișoara, la 10 Iunie 1939.

Președinte,
SABIN EVUȚIANU (ss).

Seretar General,
TRAIAN TOPLICEANU (ss).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Raportul casierului asupra gestiunii anului financiar 1938 — 1939

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ,

Cu ocaziunea încheierii gestiunii financiare pe anul 1938/39 a Regionalei Bănăţene a ASTREI, ne luăm voie să Vă raportăm următoarele:

1. BUGETUL alcătuit pe an. 1938/39 de comitetul nostru în şedinţa sa dela 17 Iunie 1938 a fost votat de Adunarea Generală dela Oraviţa, ținută la 26 și 27/VI/1938.

El are 2 cap. însemnate; atât la venituri, cât și la cheltuieli: Biroul central (și Revista Luceafărul în care cap. intră și editura Astrei noastre. La venituri și la cheltuieli a înglobat suma de Lei 520.362.— având și un excedent de 80.362.— Lei.

Acest buget a fost urmat în executarea lui în cadrele prevederilor. Totuși a fost depășit la cheltuieli la cap. Revista LUCEAFĂRUL și editură, unde s'a cheltuit peste prevederi cu lei 8387.— Depășirea aceasta la editură e de 3.523 lei, iar la revistă de 4.864.— lei, depășire explicabilă, neputându-se preciza exact costul tipăriturilor, care stă în funcție de atâtea variabile: hârtie, nr. de pagini tipărite, etc. Depășirea a fost acoperită prin economiile dela Cap. I. cheltuieli unde cheltuielile totale nu depășesc prevederile. Cheltuielile au fost făcute de altcui cu aprobarea în prealabil a Comitetului nostru.

2. Contul BILANȚ pe acest an de gestiune, se rezumă numai la activ și anume:

Numerar Lei 118.521.— ca sold constatat și prin Contul venituri și cheltuieli pe data de 31 Martie 1939; precum și valoarea cărților editate de noi în sumă totală de Lei 159.330.— din care am redus 30% (rabat, exempl. trimise spre recenzie, — premii — bibliotecii) în val. de 49.330.— evaluându-le deci la 110.000.— lei.

3. Contul VENITURI și CHELTUIELI, care s'a încheiat tot pe data de 31 Martie 1939, arată la venituri suma de Lei 490.684.— la cheltuieli suma de 372.163.— lei, arătând un sold de Lei 118.521.—, care cuprinde și Fondul inalienabil de 100.000.— lei creiat în an. trecut la Adunarea Generală din Oravița. Acest excedent s'a reportat în gestiunea anului financiar 1939/40 incasat cu chitanța No. 75—7.

Sub I. anexăm Contul Venituri și Cheltuieli, iar sub II. contul Bilanț.

4. Nu putem trece neamintit faptul, că în anul 1938/1939, în cadrele Astrei am fost nevoiți să mai lucrăm cu bugete separate, unul pentru

a) SECȚIA de TEATRU, care a activat în iarna 1938/1939, în limitele sumelor primite ca subvenții, atât dela Ținutul TIMIȘ, cât și dela Primăria Municipiului Timișoara. Altul pentru

b) Gazeta săptămânală pentru popor LUMINĂTORUL editată de Astra Bănățeană. Și pentru unul și pentru altul, ne permitem să Vă prezentăm spre aprobare conturile de Venituri și cheltuieli pe durata funcționării lor, căutând ca dela 1 Aprilie 1939 ele să fie înglobate în bugetul general al ASTREI noastre, chiar dacă vor lucra cu bugete desvoltate.

Și într'un caz și'n celalalt, ASTRA s'a simțit onorată că i s'au încredințat aceste atribuțiuni de natură culturală și civilizatoare a maselor mari ale poporului și a primit cu bucurie aceste sarcini ce i s'au dat, pentru a putea corăspunde cât mai mult programului ei de activitate vie pentru binele Neamului nostru.

Secția teatrală a primit dela vechiul comitet teatral un sold de Lei 217.555.—. Subvenții a primit dela Ținutul TIMIȘ 300.000.— Lei, iar dela Primăria Municipiului Timișoara 743.000.— lei

Sub auspiciile ASTREI Bănățene s'au dat în orașul Timișoara 45 spectacole teatrale, dintre care 12 spectacole de Operă, iar în Ținutul TIMIȘ, în diferite orașe, 40 spectacole.

Sub III. Vă prezentăm contul de VENITURI și CHELTUIELI al acestei secții, care cont, materialicește, la 31 Martie 1939 se soldează cu un excedent de 18.088.— lei. Ținem să precizăm că scopul acestei secții de teatru n'a fost nici decât excedent material, ci cel EDUCATIV-CULTURAL. Soldul a fost reportat în gestiunea 1939/40 cu chit. No. 1.

La 1 Ianuarie 1939, a luat ființă gazeta săptămânală pentru popor LUMINĂTORUL, care apare ca „Foaia poporală a Astei Bănățene“.

Contul de gestiune pe lunile Ianuarie—Martie a. c., care se anexează sub IV., are la venituri suma de Lei 153.672.— la cheltuieli suma de Lei 156.418.— și un inventar de Lei 3.164.—

Pentru această gazetă, a cărei abonament este de 50.— Lei anual, sumă mică, numai ca să poată pătrunde în fie care casă de Român, am primit o subvenție de 107.000.— Lei.

Subvențiile primite, atât pentru teatru, cât și pentru gazeta Luminătorul, au fost justificate și la Ținut și la Primăria Timișoara, primind — în parte — descărcarea cuvenită.

Aceste conturi au fost verificate și aprobate de comitetul nostru în ședința sa dela 10 Iunie 1939.

Ținem ca să aducem și aici prinusul nostru de recunoștință și să exprimăm cele mai vii și călduroase mulțumiri pentru sprijinul ce ni l-au acordat,

Excelenței Sale d-lui Rezydent Regal Dr. Al. MARTA,

Onor. Rezydentii Regale, Onor. Primării a Municiputii Timișoara, On. Prefecturii a jud. Timiș-Torontal, tuturor despărțămintelor și oamenilor de bine, care au la suflet interesele ASTREI noastre și ne-au ajutat din toată inima.

Vă rugăm, Onor. Adunare Generală, să binevoiți a APROBA CONTURILE de INCHEIERE: BILANȚ și VENITURI și CHELTUIELI, care Vi le-am prezentat, încheiate toate pe data de 31 Martie 1939, verificate de comisia de cenzori, aprobate de Comitetul nostru în ședința sa dela 10 Iunie 1939, și găsindu-le exacte, să ne dați descărcarea legală pe anul de gestiune 1938/1940.

Timișoara, din ședința Comitetului dela 10 Iunie 1939.

Președinte,

(ss) SABIN EVUȚIAN.

Secretar,

(ss) TR. TOPLICEANU.

Casier,

(ss) ST. GERMAN.

Raport pentru proiectul de buget pe 1939—1940

ONORATĂ ADUNARE GENERALĂ,

Avem onoare a Vă prezenta PROIECTUL de BUGET al Regionalei Bănăţene a „ASTREI“ pe exerciţiul financiar 1939/40.

În acest proiect de buget avem Capitolele vechi: BIROUL CENTRAL şi REVISTA „LUCEAFĂRUL“ şi am centralizat: bugetul gazetei săptămânale „LUMINĂTORUL“ şi „EDITURA ASTREI“ Reg. Bănăţeană.

N'am putut face proiect de buget pentru secţia teatrală a „Astrei“, deoarece nu cunoaştem sumele ce ni se vor acorda ca subvenţie pentru stagiunea 1939/40. Tot aşa nici pentru cotidianul proiectat să ia fiinţă. Dealtcui, acele subvenţii se vor folosi exclusiv numai pentru spectacolele din Tînutul TIMIŞ şi Municipiului Timişoar, respective numai pentru cotidian. Un proiect de cheltuieli se va putea face numai după ce se vor cunoaşte şi condiţiunile între care diferitele trupe se vor angaja pentru stagiune, iar pentru cotidian, numai după ce toate chestiunile de apariţie vor fi puse la punct.

În cadrele veniturilor am trecut numai sumele, de care suntem siguri, că le vom putea realiza. Aşa la Cap. A. avem absolută siguranţă că sumele trecute se vor încasa, ele putând să acopere şi alte sume probabile dela alte Cap. dar mai puţin posibile de încasat.

Venitele dela Cap. B. sunt sume ceva problematic, dar pentru a preîntâmpina riscul şi ca totuşi revista „Luceafărul“ să poată apare regulat şi în condiţiuni tot mai bune, am asigurat la cheltuieli, spre acest scop, suma de 100.000.— lei din subvenţia ce o vom primi dela Autorităţi.

Tot aşa Cap. C. gazeta „LUMINĂTORUL“, are la venituri o sumă minimă, cheltuielile de apariţie regulată fiind asigurate prin o parte din subvenţia dela Autorităţi de lei 398.000 —.

La EDITURA ASTREI BĂNĂȚENE am trecut numai suma de 50.000.—, care reprezintă abia 50% din valoarea cărților editate de noi până acuma și n'am pus eventualele sume, ce vor încurge din desfacerea cărților, ce se vor edita și în cursul acestui an.

Pentruca acest capitol să poată edita cât mai multe lucrări bune, ce ar reprezenta gândirea și frumosul Bănățean, și astfel să putem atinge măcar în parte scopul ce-l urmărim cu această editură, la cheltuieli am prevăzut suma de 200.000.—.

La Cap. E. dela venituri, avem suma incasată, care va acoperi cheltuieli și obligamente neachitate din exercițiul 1938/39, din lipsă de fonduri.

CHELTUIELILE în general le-am redus cât mai mult. Am prevăzut însă sumele, ce formează pentru noi un pasiv, ca ele să poată fi achitate în exercițiul 1939/40.

Astfel avem la cheltuieli Cap. A. art. 7 cu suma de 20.000 La Cap. E. Achitarea deplasărilor cu ocaziunea organizării Serviciului Social Lei 20.406 iar la Cap. F. sume angajate pentru subvenționarea de cursuri și școli țărănești și deplasări din 1938/39 necontabilizate, cu lei 20.000.

În forma aceasta proiectul de buget la Venituri are suma de 1.786.521 iar la cheltuieli suma de 1.762.406 lei și un excedent de Lei 24.115.

Intrucât credem, că acest proiect de buget e real, acoperind cheltuielile de absolută necesitate pentru bunul mers al administrației Regionalei noastre, Vă rugăm, să binevoiți a-! a! roba, cu statele sale dezvoltătoare, care pentru unele capitole sunt bugete parțiale dezvoltate.

Timișoara, din ședința Comitetului, ținută la 10 VI 1939.

Președinte: (ss) SABIN EVUȚIAN.

Secretar: (ss) TR. TOPLICEANU

Casier: (ss) ȘT. GERMAN.

Contul de Cheltuieli și

(1 Aprilie 1938 —

CHELTUIELI	BUGETAT		CHELTUIT	
	Lei	Lei	Lei	Lei
A. BIROUL CENTRAL:				
1. Fondul inalienabil	100300			
2. Cheltuieli de birou	8000		7148	
3. Cheltuieli de propagandă, conferențiar, aj. sec.	30000		16942	
4. Diverse publicațiuni de propagandă	10000			
5. Subvenții pentru cursuri și școale țărănești	60000		13111	
6. Ajutor desp. Oravița pentru ad. generală	20000		30000	
7. Cheltuieli în leg. cu ad. generală	20000		15696	
8. Ajutor Șoimilor din St. Nicolaul-Mare	15000		15000	
9. Ajutor Inst. Social Banat, pt. mag. Ohaba	30000		30000	
10. Diverse cheltuieli neprevăzute	12000	305000	6285	134182
B. REVISTA LUCEAFĂRUL:				
1. Imprimarea și expedierea	65000		89864	
2. Cheltuieli de redactare	15000			
3. Cheltuieli neprevăzute	5000			
4. Editarea de diverse lucrări	50000	135000	53523	143387
SUME CU DESTINAȚIE SPECIALĂ:				
1. Sume cu destinație fixă			80000	
2. Pentru organizarea Serviciului Social			14594	94594
Excedentul		80362		118521
		520362		490684

Timișoara,

Examinând acest cont, am constatat, că este exact și în concor

(ss) Dr. VICTOR MERCEA, censor.

Acest cont verificat de comisia de censori, a fost

(ss) SABIN EVUȚIANU, președinte.

Venituri pe 1938/39.

31 Martie 1939).

VENITURI	BUGETAT		INCASAT	
	Lei	Lei	Lei	Lei
Soldul 31/III/1938.		225362		225362
A. BIROUL CENTRAL:				
1. Taxa de membri	10000			
2. Donațiuni, liste de subs.	35000			
3. Subvenții dela Autorități	80000			
4. Dobânzi de capitalizare	5000			
5. Subvenții pentru școlile fără-nești	30000	160000		
B. REVISTA LUCEAFĂRUL:				
1. Abonamente pe 1938/1939	50000		11332	
2. Abonamente și restanțe vechi	20000			
3. Subvenții pentru revista	5000			
4. Incasări din vânzarea cărților editate	60000	135000	2670	14002
SUME CU DESTINAȚIE SPECIALĂ:				
1. Sume cu destinație fixă			100000	
2. Pentru organizarea serviciului Social			15000	115000
		520362		490684

31 Martie 1939.

(ss) ȘTEFAN GERMAN, casier.

danță cu registrele purtate corect, pe bază de acte justificative.

(ss) I. NICHICI, censor.

aprobat în ședința Comitetului dela 10 Iunie 1939.

(ss) TRAIAN TOPLICEANU, secretar.

Contul Bilanț

(1 Aprilie 1938 —

A C T I V	Exempl.	L e i	L e i
1. EDITURA:			
a) Stoicanescu: Revoluția lui Horia	911	27330	
b) Cerna: Povestiri, vol. I.	1000	30000	
c) Cerna: Povestiri, vol. II.	1000	30000	
d) Dr. N. Ursu: Coruri, vol. II.	1000	30000	
e) I. Crișan: Coruri	400	12000	
f) Dr. Gropșianu: Dr. Vich Babeș	1000	30000	
		159330	
Reduceri 30% (ex. trimise spre recenzie rabat, premii, biblio- teci)		49330	110000
2. COROANE DE LAUR, 2 buc.			2
3. CASA, numerar la 31/III/1939			118521
			228523

Timișoara,

Examinand acest cont, am constatat, că este exact și în concor

(ss) Dr. VICTOR MERCEA, censor.

Acest cont verificat de comisia de censori, a fost

(ss) SABIN EVUȚIANU, președinte.

Proectul de buget

(1 Aprilie 1939—

VENITURI	L e i	L e i
SOLDUL DELA 31/III/1939.		118521
A. BIROUL CENTRAL:		
1. Taxe de membru	5000	
2. Donațiuni, lista de subscripție	10000	
3. Subvenții dela Autorități:		
a) dela Ținutul Timiș	790000	
b) dela Primăria Timișoara	30000	
4. Diverse alte intrate	5000	840000
B. REVISTA LUCEAFĂRUL:		
1. Abonamente pe 1939/1940	50000	
2. Abonamente și restanțe vechi	30000	80000
C. GAZETA LUMINĂTORUL:		
1. Abonamente și reclame		678000
D. EDIT. REG. BĂNĂȚENE A „ASTREI”:		
1. Incasări din vânzarea cărților		50000
E. ORGANIZAREA SERV. SOCIAL:		
Cheltuieli de organizare		20000
TOTAL:		1786521

Timișoara,

S'a aprobat în ședința Comi

(ss) SABIN EVUȚIANU, președinte.

pe 1939/1940.
31 Martie 1940).

CHELTUELI	Lei	Lei
A. BIROUL CENTRAL:		
1. Fondul inalienabil	100000	
2. Cheltuieli de birou, rechizite	10000	
3. Cheltuieli de propagandă, aj. secret.	20000	
4. Cheltuieli diverse publicații de prop	5000	
5. Cursuri și școli țărănești	60000	
6. Cheltuieli cu Adunarea generală de- la Lugoj	20000	
7. Sume cu destinație fixă	20000	
8. Diverse cheltuieli neprevăzute	15000	
9. Instrumente muzicale Cerc. Cultural Șoșdea ce rămân propr. Astrei	16000	266000
B. REVISTA LUCEAFĂRUL:		
1. Tipar, clișee, redactare	100000	
2. Diverse chelt. de redac. și îmbunăt.	80000	180000
C. GAZETA LUMINĂTORUL:		
1. Cheltuieli de editare (cf. bug. desv.		1076000
D. EDIT. REG. BĂNĂȚENE A „ASTREI”:		
1. Tipărirea de diverse lucrări		200000
E. ORGANIZAREA SERV. SOCIAL:		
1. Cheltuieli de organizare		20406
F. CHELTUIELI ANGAJATE DIN EX. INCHISE:		
1. Subvenții școlilor țărănești 1938/1939 și de deplasări necomptabilizate		20000
EXCEDENTUL		24115
TOTAL:		1786521

31 Mai 1939.

(ss) ST. GERMAN, casier.

tetului dela 10 Iunie 1939.

(ss) TRAIAN TOPLICEANU, secretar.

Contul de Cheltuieli
A SECȚIEI DE TEATRU A REGIONALEI

CHELTUIELI	Lei	Lei
1. CHELTUIELI DE CANCELARIE:		4560
2. PLATA TRUPELOR PENTRU SPECTACOLE:		
a) Spectacole în Ținut, în diferite orașe	381000	
b) Spectacole în Municipiul Timișoara	891996	1272996
3. CHELTUIELI CU SPECTACOLELE (sală imprimată etc.)		48183
4. REMUNERAȚIE PENTRU SERVICII PRESTATE		3000
SOLD la 31/III/1939		18088
		1346827

Timișoara,

Examinând acest cont, am constatat, că este exact și în concor

(ss) Dr. VICTOR MERCEA, censor.

Acest cont verificat de comisia de censori, a fost

(ss) SABIN EVUȚIANU, președinte.

și Venituri

BĂNĂȚENE A „ASTREI PE 1938/1939.

VENITURI	Lei	Lei
1. SOLDUL primit dela Comitetul teatral		217555
2. SUBVENȚII PRIMITE:		
a) dela Ținutul Timiș	300000	
b) dela Primăria Timișoara	743000	1043000
3. INCASĂRILE BRUTE ALE RECEPTELOR		84124
4. DOBÂNZI INCASATE		2148
		1346827

31 Martie 1939.

(ss) ȘTEFAN GERMAN, casier.

danță cu registrele purtate corect, pe bază de acte justificative.

(ss) I. NICHICI, censor.

aprobat în ședința Comitetului dela 10 Iunie 1939.

(ss) TRAIAN TOPLICEANU, secretar.

Contul de Cheltuieli
A GAZETEI SĂPTĂMĂNALE
1 Ianuarie —

C H E L T U I E L I	L e i	L e i
1. Chiria localului	6000	
2. Clișee	2638	
3. Tipăritul ziarului	89389	
4. Timbre poștale pentru expediție	15643	
5. Cheltuieli mărunte	9937	
6. Salarii	26100	
7. Lemne de foc	1170	
8. Rechizite de birou	2377	
9. Inventar	3164	156418
		156418

Timișoara,

Examinând acest cont, am constatat, că este exact și în concor

(ss) Dr. VICTOR MERCEA, censor.

Acest cont verificat de comisia de cenzori, a fost

(ss) SABIN EVUȚIANU, președinte.

și Venituri
„LUMINĂTORUL“ PE TIMPUL
31 Martie 1939.

I N C A S Ă R I	L e i	L e i
1. Abonamente individuale	35286	
2. Abonamente dela colportori	8704	
3. Anunțuri, reclame	2682	
4. Subvenții dela „Astra“	107000	153672
Sold la 31 Martie 1939		2746
		156418

31 Martie 1939.

(ss) Dr. NICOLAE ILIEȘIU,
 administrator

danță cu registrele purtate corect, pe bază de acte justificative

(ss) I. NICHICI, censor.

aprobat în ședința Comitetului dela 10 Iunie 1939.

(ss) TRAIAN TOPLICEANU, secretar.

Dare de seamă

**asupra activității teatrale în Timișoara și
Ținutul Timiș în prima parte a stagiunii
1938/39, precum și asupra proiectului de
activitatea din a II-a parte a aceleiași stagiuni**

Activitatea teatrală în acest sezon s'a început la Timișoara în ziua de 21 Septembrie 1938 când s'a jucat cu concursul ansamblului Teatrului Național din Cluj, comedia $2 + 2 = 5$ de S. Maugham. Deschiderea solemnă a stagiunii a avut loc în ziua de 10 Noembrie 1938 când același ansamblu a jucat piesa „Meșterul Manole” de Octavian Goga, cu care ocazie s'a făcut și o comemorare solemnă a autorului dispărut.

Regionala Bănățeană a Astei a organizat la Timișoara și Ținutul Timiș, cu concursul *Teatrului Național din Cluj* 27 reprezentații și anume: 15 reprezentații la Timișoara și 12 în Ținut.

Cu ocazia celor 27 reprezentații, s'au jucat următoarele 14 piese:

- „Incurcă lume”, de A. de Herz.
- „Mândrie și amor”, de Ohnet.
- „Meșterul Manole”, de Octavian Goga.
- „Femeia îndărătnică”, de Shakespeare.
- „Avarul”, de Moliere.
- „Se caută un tată”, localizare de P. Gusti.
- „Doctorul fără voie”, de Moliere.
- „Spune-mi că sunt urât”, de Jaques Deval.
- „Finul conifei”, de Hennequin și Goers.
- „Cuiburi sfărâmate”, de Sandu Teleajen.
- „Piatra din casă”, de V. Alexandri.
- „Cârceii”, localizare de Aslan.
- „Conul Leonida față cu reacțiunea” de I. L. Caragiale.
- „Poemul” Unirii, de Zaharia Bârsan.

LA TIMIȘOARA:

20 Oct. s'a jucat Incurcă lume' cu 431 spect. și 12.900 lei încasări.

29 Oct. s'a jucat Mândrie și amor cu 525 spect. și 13.215 lei încasări.

10 Noembrie s'a jucat Meșterul Manole cu 731 spect. și 22.928 lei încasări.

12 Noembrie s'a jucat Femeia îndărătnică cu 458 spect. și 15.780 lei încasări.

12 Noembrie matineu s'a jucat Piatra din casă și Conul Leonida cu 750 spect. și 5.000 lei încasări.

13 Noembrie matineu s'a jucat Femeia îndărătnică cu 384 spect. și 5.892 încasări.

13. Noembrie seara s'a jucat Avarul cu 412 spect. și 11.495 lei încasări.

19 Noembrie seara s'a jucat Se caută un tată cu 315 spect. și 10.635 lei încasări.

19 Noembrie matineu s'a jucat Dr. fără voie cu 300 spect și 2.000 lei încasări.

20 Noembrie matineu s'a jucat Dry fără voie cu 250 spect. și 3.490 lei încasări.

20 Noembrie seara s'a jucat Spune-mi că sunt urât cu 230 spect. și 6.810 lei încasări.

23 Noembrie seara s'a jucat Finul conitei cu 260 spect. și 7.740 lei încasări.

25 Noembrie seara s'a jucat Cuiburi sfărâmate cu 226 spect și 5.580 lei încasări.

1 Decembrie seara s'a jucat Poemul Unirii cu 334 spect.

1 Decembrie serbare școl. cu Poemul Unirii cu 800 spect.

Încasările realizate la reprezentațiile de mai sus se cifrează la 119.682 lei brut, iar totalul spectatorilor a fost de 5450 persoane la care se mai adaugă 250 persoane la reprezentația Finul conitei și 300 persoane la reprezentația Cuiburi sfărâmate, adică 550 persoane dintre funcționarii mici și angajații Primăriei care au intrat gratuit la aceste două spectacole, deci în total 6000 spectatori.

Media spectatorilor la reprezentațiile de mai sus este de 400 persoane de spectacol, iar media încasărilor este de 9973 lei.

Cel mai mare număr de spectatori l-a avut reprezentația „Meșterul Manole” din 10 Noembrie 1938, participând aici 781

persoane realizându-se totodată și cea mai mare rețetă de 22.980 lei brut.

Cel mai redus număr de spectatori l-a avut reprezentația „Cuiburi sfărâmate“ cu 226 persoane la care se mai adaugă și cei 300 angajați ai Primăriei cari au intrat gratuit, realizându-se aici și cea mai mică rețetă de 5580 lei brut.

În Ținutul Timiș Teatrul Național din Cluj a dat sub auspiciile Astei următoarele reprezentații:

12 Noembrie Oravița cu Cârceii 270 spect. 5535 lei încasări brute.

15 Noembrie Reșița cu Cârceii 320 spect. 6163 lei încasări brute.

16 Noembrie Lugoj cu Cârceii 155 spect. 2680 lei încasări brute.

18 Noembrie Lipova cu Se caută un tată 200 spect 3740 lei încasări brute.

21 Noembrie Reșița cu Cârceii 330 spec. 6158 lei încasări brute.

24 Noembrie Caransebeș cu Finul conitei 440 spect. 10550 lei încasări brute.

26 Noembrie Orăștie cu Cârceii 250 spect. 7000 lei încasări brute.

27 Noembrie Hunedoara cu Cârceii 140 spect. 2432 lei încasări brute.

28 Noembrie Deva cu Cârceii 240 spect. 5312 lei încasări brute.

29 Noembrie Petroșani cu Cârceii 300 spect. 6070 lei încasări brute.

30 Noembrie Lupeni cu Cârceii 250 spect. 5780 lei încasări brute.

1 Decembrie Hațeg cu Cârceii 180 spect. 3450 lei spectatori brute.

Totalul spectatorilor în provincie de 3075 persoane, iar totalul încasărilor 64.770 lei. Media spectatorilor în provincie este de 236 persoane de reprezentație, iar media încasărilor este 4626 lei brut de reprezentație.

Pentru spectacolele de mai sus, Teatrul Național din Cluj a fost subvenționat din partea Astei cu suma de 300.900 lei, iar încasările realizate se cifrează la 172.000 lei, adică în total 472.000 lei încasări.

Cheltueli cu deplasarea — — — — —	126.000 lei,
Diurnele personalului — — — — —	210.000 lei,
Diferite alte cheltueli, afișe, reclame, hote- luri, drept de autor etc. — — — — —	85.000 lei

In total: 421.000 lei.

Opera Română din Cluj a dat la Timișoara sub auspiciile Astei reprezentării și anume:

La 2 Dec. 1938 s'a cântat *Trubadurul* cu 309 spect. și 19.465 lei înc.

La 3 Dec. 1938 s'a cântat *Carmen* 421 spect. și 27.370 lei înc.

La 4 Decembrie 1938 s'a cântat *Lakme* cu 418 spect. și 31.475 lei înc.

La 5 Decembrie 1938 s'a cântat *Horia* cu 214 spect. și 10.515 lei înc.

La 6 Decembrie 1938 s'a cântat *Povestirile lui Hoffmann* cu 397 spect. și 30.035 lei înc.

La 7 Decembrie 1938 s'a cântat *Faust* cu 444 spect. și 30.900 lei înc.

Au asistat la reprezentațiile operii de mai sus un total de 2203 persoane și s'a realizat o rețetă totală de 149.760 lei.

Media spectatorilor de reprezentație a fost de 366 persoane, iar încasărilor de 24.960 lei brut.

Cel mai frecventat spectacol de operă a fost *Faust* cu 440 spectatori realizându-se aici și cea mai mare rețetă de 30.900 lei.

S'a constatat că publicul timișorean este mai puțin pretențios la spectacolele de proză unde caută distracție, este însă foarte pretențios la spectacolele de operă ceea ce se poate constata dela reprezentațiile operelor *Lakme* și *Faust* care au fost cele reușite și cu cel mai mare număr de spectatori.

Opera Română din Cluj a fost subvenționată de Astra cu suma de $192.000 + 60.000 = 252.000$ lei.

In urma evenimentului din ziua de 26 Noembrie 1938, participarea publicului la toate reprezentațiile teatrale a scăzut simțitor. In deosebi această neparticipare s'a resimțit la reprezentațiile operii, la care o bună parte din public o forma populația minoritară a orașului. Ca urmare, încasările reprezentațiilor operii s'au soldat cu un deficit de 60.000 lei, care deficit în mare parte se datorește și schimbării de repertoriu cerut de

autoritățile locale și anume a înlocuirii operei „Ebreea“ cu opera „Horia“ (singură această înlocuire a cauzat un deficit de 35.000 lei).

Deficitul de mai sus a fost acoperit din subvenția suplimentară de 60.000 lei, acordată de Regionala Bănățeană a Astreii.

S'au mai organizat sub auspiciile Astreii următoarele spectacole:

La Timișoara.

La 15 Nov. 1938 „Vlaicu Vodă“ de A. Davilla cu Teatrul Național din București având 670 spectatori și 16.825 Lei încas.

Acest teatru a primit o subvenție din partea Astreii în sumă de 41.356 Lei + drepturile de autor nedecontate încă

La 13. Dec. turneul Livescu cu piesa „Slutul“ de Lupez cu 750 spectatori și 18.720 Lei încas.

La 17 Dec. Teatrul Ligii Culturale cu „Revizorul“ Gogol având 598 spectatori și 6.035 Lei încas.

La acest spectacol au fost admiși 300 mici funcționari și angajați ai Primăriei, în mod gratuit.

In Ținut:

La Caransebeș în ziua de 15 Dec. piesa „Slutul“ cu 250 spect. 9050 lei încas. primind o subvenție de 5000 lei.

La Lugoj în ziua de 14 Dec. piesa „Slutul“ cu 400 spect. 9000 lei încas.

La Caransebeș în ziua de 18 Dec. piesa „Revizorul“ cu 65 spect. 2074 lei încas.

Reprezentății date de trupe pe cont propriu:

21 Sept. 1938 Teatrul Național din Cluj cu 2+2=5.

2 Oct. Teatrul Național din București cu „Ion al Vădanei“

9 Oct. „Tănase“ București cu „De lemn Tănase“.

26 Oct. Teatrul Comedia cu „Ionescu Gh. Maria“.

3 Noe Teatrul Muncă și Voe Bună cu „Oricine“.

4 Noe Teatrul Muncă și Voe Bună cu „Ușa fremecată“ (matineu).

4 Noe Teatrul Muncă și Voe Bună cu „Cămila trece prin urechea acului“ (seara).

29 Noe. George Enescu concert de vioară.

18 Dec. Școlile secundare, serbarea datinilor de Crăciun.

18 Dec. Liga Navală Română conferința d-lui Negru.

11 Noe. Ani Fischer, concert de pian.

16 Noe. Teatrul evreesc Vilna.

17 Noe. Teatrul evreesc Vilna.

18 Noe. Gioconda de Vito concert de vioară.

23 Sept.—9 Oct. Teatrul Maghiar din Cluj a dat 28 reprezentații.

8—21 Dec. 938 Teatrul German a dat 17 reprezentații.

S'au dat la Teatrul din Timișoara în intervalul dela 21 Sept.—16 Dec. total 32 reprezentații românești, dintre cari 22 piese de teatru de proză, 6 opere, un concert, o conferință, 2 serbări școlare. A mai jucat Teatrul German piese de teatru și operete, iar Teatrul maghiar 28 piese de teatru și operetă. S'au dat în fine, un concert de pian Ani Fischer, un concert de vioară Gioconda de Vito și două reprezentații de teatru evreesc.

În total s'au dat 81 reprezentații.

Statistica, spectacolelor se prezintă astfel:

Spectacolele românești în total 32 dintre cari:

Proză	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Opere	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Concert	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Serbări școlare	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Conferință	—	—	—	—	—	—	—	—	1

SPECTACOLE STRĂINE:

Proză și operetă	—	—	—	—	—	—	—	—	47
Concert de pian	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Concert de vioară	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Privitor la organizarea reprezentațiilor teatrale în partea a II-a a stagiunii de teatru 1938/39, Secția Teatrală a Astrei Regionale în ședința dela 10 Decembrie 1938, a luat în desbatere ofertele ce urmează aprobându-le și urmând ca acestea să fie ratificate de către On. Comitet al Regionalei.

Se acceptă oferta d-lui Kirițescu autor dramatic din București de a da în Timișoara și Ținutul Timiș 13 reprezentații, 11 serale și două matinee, cu piesa „Ion al Vădaniei” și „Un Erou”, pentru suma globală de 135.000 lei.

Itinerarul acestor reprezentații este următorul:

La Timișoara 26 Februarie matineu cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Timișoara 26 Februarie seara cu piesa „Un Erou“.

La Ciacova 27 Februarie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Oravița 28 Februarie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Reșița 1 Martie seara cu piesa „Un Erou“.

La Lugoj 2 Martie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Caransebeș 3 Martie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Hațeg 4 Martie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Lupeni 4 Martie matineu cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Petroșani 5 Martie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Hunedoara 6 Martie seara cu piesa „Ion al Vădanei“.

La Deva 7 Martie seara cu piesa „Un Erou“.

La Orăștie 8 Martie seara cu piesa „Un Erou“.

Se acceptă oferta d-lui Ion Manolescu directorul Teatrului Ligii Culturale din București de a da două reprezentații cu piesa „Hamlet“ și anume în ziua de 28 Ianuarie 1939 la Reșița și în ziua de 29 Ianuarie 1939 la Timișoara, cumpărând spectacolul dela Reșița pentru suma de 15.000 lei, iar cel dela Timișoara pentru suma de 25.000 lei.

Aprobă oferta Teatrului Național din Cluj de a da 9 reprezentații serale și 3 matinee la Timișoara, iar 12 reprezentații în provincii, plătindu-se 15.000 lei de fiecare reprezentație serală și 10.000 lei, de fiecare matineu organizat la Timișoara și câte 10.000 lei de fiecare reprezentație din provincie.

Itinerariul și repertoriul date de Teatrul Național din Cluj sunt următoarele:

21 Ianuarie 1939 Timișoara seara „Procurorul Halers“ de Paul Lindau.

22 Ianuarie 1939 seara Timișoara „Ruy Blas“ de Victor Hugo.

24 Ianuarie 1939 matineu Timișoara „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

24 Ianuarie 1939 seara Timișoara „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

25 Ianuarie 1939 seara Oravița „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

26 Ianuarie 1939 seara Reșița „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

27 Ianuarie 1939 seara Lugoj „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

28 Ianuarie 1939 seara Caransebeș „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

29 Ianuarie 1939 seara Orăștie „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

30 Ianuarie 1939 seara Petroșani „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

31 Ianuarie 1939 seara Lupeni „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

1 Februarie 1939 seara Deva „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

2 Februarie 1939 seara Hunedoara „Trandafirii Roșii“ de Zaharia Bârsan.

3 Februarie 1939 seara Timișoara „Gelozia“ dramă de Arțibașev.

4 Februarie 1939 matineu Timișoara „Bolnayul închi-puit“ de Moliere. e

4 Februarie 1939 seara Timișoara „Samson“ tragi-comedie de H. Bernstein.

5 Februarie 1939 seara Ciacova „Finul conitei“ comedie de Hennequin și Goers.

6 Februarie 1939 seara Lipova „Finul conitei“ comedie de Hennequin și Goers.

7 Februarie 1939 seara Lugoj „Finul conitei“ comedie de Hennequin și Goers.

8 Februarie 1939 seara Reșița „Finul conitei“ comedie de Hennequin și Goers.

10 Februarie 1939 seara Timișoara „Mansarda“ de A. Gehry.

11 Februarie 1939 seara Caransebeș „Necunoscuta“ de Sardou.

12 Februarie 1939 seara Timișoara cu „Necunoscuta“ și matineu: „Finul conitei“.

14 Februarie 1939 seara cu „Importanța de a fi serios“ com. O. Wilde.

15 Februarie 1939 seara Jimbolia.

Cât privește reprezentațiile Operei, avem onoare a Vă raporta că acestea urmează să se organizeze cu începere dela 1 Martie a. c. Față de situația fondului teatral prejudiciat de

subvenția suplimentară de 60.000 lei, cu care s'a acoperit deficitul din stagiunea trecută, secția teatrală hotărăște reducerea spectacolelor la 4 reprezentații serale și un matineu, contribuind de data aceasta cu suma de 29.000 lei de fiecare reprezentație serală față de 32.000 lei, cât a fost în trecut, iar matineul urmând ca Opera din Cluj să-l dea gratuit, arătând astfel bunăvoință față de eforturile pe care le-am făcut în trecuta stagiune.

Cele 4 reprezentații plătite, ale Operei din Cluj ar costa în felul acesta 116.000 lei. Cât privește repertoriul și aranjamentul definitiv al participării bănești, așteptăm răspunsul în scris al Operei din Cluj.

Secția Teatrală luând în desbatere alte oferte intrate, hotărăște precum urmează:

Asupra ofertei Teatrului S. C. I. T. A. de a da două reprezentații la Timișoara cu piesele „Dragoste pe Note” și „Azilul de noapte”, neputându-se accepta acea ofertă din cauza lipsei de fonduri se decide ca suszisul teatru să le organizeze pe cont propriu.

Asupra ofertei d-lui *Ion Sahighian* dela Teatrul Național din București de a da o reprezentație la Timișoara cu piesa Clovnul, se decide a i se răspunde că Teatrul fiind liber la 5 Februarie 1939, spectacolul să-l organizeze solicitatorii pe cont propriu.

Asupra ofertei d-lui *Vasile Brezeanu* de a da în Ținutul Timiș mai multe reprezentații cu piesa „Avarul” de Moliere, în luna Martie și Aprilie c., considerând că piesa de mai sus s'a mai jucat în actuala stagiune i se va răspunde să facă ofertă privitor la alt spectacol.

Asupra ofertei Teatrului Modern de a da o reprezentație la Timișoara cu piesa „Două duzini de Trandafiri” de Aldo de Benedetti, în ziua de 30 Ianuare 1939, ținând seama de situația materială a Secției Teatrale a Astei, se recomandă suszisului teatru să organizeze spectacolul de mai sus pe cont propriu.

În legătură cu reprezentația Trandafirii Roșii ce se va da de ansamblul Teatrului Național din Cluj, secția Teatrală a Astei acceptă propunerea verbală a dlui Pop administratorul amintitului teatru, ca din ansamblul care va juca în piesa de mai sus, să facă parte respectiv să joace în piesă și maestrul

Zaharia Bârsan cu care ocazie să fie și sărbătorit. Pentru această participare să i se dea un onorar de 5000 lei.

Confirmarea telefonică a participării maestrului Zaharia Bârsan la toate reprezentațiile în care se vor juca „Trandafirii Roșii” deci și în Timișoara cât și în provincie ne-a făcut-o azi Direcțiunea Teatrului Național din Cluj, astfel că acțiunea noastră poate să înscrie în programul său și o binemeritată sărbătorire ce se face unuia dintre cei mai vechi și convingși pioneri ai mișcării teatrale din Transilvania și Banatul de înainte de războiu.

În partea a doua a stagiunii s’au anunțat până acum următoarele reprezentații teatrale:

15 Ianuarie 1939: „Dragoste pe note” cu Teatrul S.C.I.T.A.

26 Ianuarie 1939: „Opt la O în finală” cu Teatrul Mogador.

29 Ianuarie 1939: „Hamlet” cu Ion Manolescu.

30 Ianuarie 1939: „Două duzini de trandafiri” cu Teatrul Modern.

6 Ianuarie 1939: „Teatrul Muncă și Voe Bună”..

12 Ianuarie 1939: „Azilul de Noapte” cu Teatrul S.C.I.T.A.

26 Ianuarie 1939: Matineu „Ion al Vădanei”

26 Ianuarie 1939: Seara „Un Erou”.

Piese „Hamlet”, „Ion al Vădanei” și „Un Erou” sunt cuprinse în acțiunea noastră.

Timișoara, 16 Ianuarie 1939.

Pt. conf. Secretar: I. MILOIA.

Dare de seamă

asupra părții a II-a a stagiunii teatrale
1938/39, organizată în Timișoara și în cen-
trele mai importante ale Ținutului Timiș.

După cum a fost anunțat în prima noastră „Dare de sea-
mă“, partea a II-a a stagiunii teatrale s'a sprijinit îndeosebi pe
turneul Teatrului Național și al Operei Române din Cluj pre-
cum și pe turneul organizat de ansamblul D-lui Kirilțescu din

Teatrul	Data spect.	Localitatea
Teatrul Naț. din Cluj	21 Ian.	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	22 „	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	24 „ mat.	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	24 „ seara	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	25 „	Oravița
Teatrul Naț. din Cluj	26 „	Lugoj
Teatrul Naț. din Cluj	27 „	Caransebeș
Teatrul Naț. din Cluj	28 „	Sănnicolaul Mare
Teatrul Naț. din Cluj	29 „	Orăștie
Compania I. Manolescu	29 „	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	30 „	Petroșani
Teatrul Naț. din Cluj	31 „	Lupeni
Teatrul Naț. din Cluj	1 Febr.	Hunedoara
Teatrul Naț. din Cluj	2 „	Deva
Teatrul Naț. din Cluj	3 „	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	4 „ seara	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	5 „	Ciacova
Teatrul Naț. din Cluj	6 „	Lipova
Teatrul Naț. din Cluj	7 „	Lugoj
Teatrul Naț. din Cluj	8 „	Reșița
Teatrul Naț. din Cluj	10 „	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	11 „	Comloșul Mare
Teatrul Naț. din Cluj	12 „ mat.	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	12 „ seara	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	14 „	Timișoara
Teatrul Naț. din Cluj	15 „	Caransebeș
Compania N. Kirilțescu	26 „ mat.	Timișoara

București interesând acest turneu. Îndeosebi centrele mai mici din Ținut.

Partea a II-a a stagiunii a început la 21 Ianuarie și a durat până la 8 Martie, la aceasta dată jucându-se ultima piesă cuprinsă în acțiunea de propagandă teatrală a Astei. După aceasta dată au urmat încă câteva spectacole străine și românești organizate în afara acțiunii noastre. (Alhambra, Tănase, Teatrul și concertul italian, etc.)

În acest restimp de cca 7 săptămâni s'a realizat următorul program:

Autorul și titlul piesei	Spectatori	Incasări
P. Lindau: Procurorul Halers	300	5420
V. Hugo: Ruy Blas	350	7740
Z. Bârsan: Trandafirii Roșii	800	fără bilet
Z. Bârsan: Trandafirii Roșii	300	3000
Z. Bârsan: Trandafirii Roșii	260	9986
Z. Bârsan: Trandafirii Roșii	410	13025
Z. Bârsan: Trandafirii Roșii	520	18270
Hennequin și Goers: Finul Coniței	275	5596
P. Gusti: Se caută un tată	150	4390
Shakespeare: Hamlet	700	20905
P. Gusti: Se caută un tată	250	5086
P. Gusti: Se caută un tată	360	8860
P. Gusti: Se caută un tată	230	3154
P. Gusti: Se caută un tată	256	5448
Bernstein: Samson	300	3125
O educație model	300	3715
Hennequin și Goers: Finul Coniței	565	13130
Hennequin și Goers: Finul Coniței	180	3250
Hennequin și Goers: Finul Coniței	146	2301
Hennequin și Goers: Finul Coniței	Spectacol cumpărat de Amicii Teatrului (lipsesc date)	
A. Ghery: Mansarda	350	5260
A. Ghery: Mansarda	180	2769
Finul conitei	350	3310
Ărțiabașev: Gelozia	210	4820
O. Wilde: Importanța de a fi serios	250	4135
Ărțiabașev: Gelozia	260	6300
Ion al Vădanei	500 elevi plus prof. și însoțitori (fără bilete)	

Teatrul	Data spect.	Localitatea
Compania N. Kirişescu	26 Febr. seara	Timișoara
Compania N. Kirişescu	27 „	Ciacova
Compania N. Kirişescu	28 „	Oravița
Compania N. Kirişescu	1 Martie	Reșița
Compania N. Kirişescu	2 „	Lugoj
Compania N. Kirişescu	3 „	Caransebeș
Compania N. Kirişescu	4 „	Hațeg
Compania N. Kirişescu	5 „	Lupeni (mat.)
Compania N. Kirişescu	5 „	Petroșani seara
Compania N. Kirişescu	6 „	Hunedoara
Compania N. Kirişescu	7 „	Deva
Compania N. Kirişescu	8 „	Orăștie
Opera Română din Cluj	1 Martie	Timișoara
Opera Română din Cluj	2 „	Timișoara
Opera Română din Cluj	3 „	Timișoara
Opera Română din Cluj	4 „	Timișoara
Opera Română din Cluj	5 „ Mat.	Timișoara
Opera Română din Cluj	5 „ Seara	Timișoara
Teatrul Regina Maria	8 „ Mat.	Timișoara
Corul „Crai Nou“	11 „ Seara	Timișoara

RECAPITULÂND:

Spectacolele din Timișoara.

Teatrul Național din Cluj a aranjat în Timișoara 10 spectacole;

Opera Română din Cluj a aranjat în Timișoara 6 spectacole;

Compania N. Kirişescu a aranjat în Timișoara 2 spectacole;

Liga culturală resp. Compania Ion Manolescu a aranjat în Timișoara 1 spectacol;

Teatrul Regina Maria a aranjat în Timișoara 1 spectacol;

Corul „Crai Nou“ a aranjat în Timișoara 1 spectacol; deci în total 21 spectacole subvenționate de către Astra Bănăţeană, la care se mai adaugă și spectacolul „Două duzini de trandafiri jucat de I. Iancovescu și Ionel Țăranu, care deși nu a fost cuprins în acțiunea noastră, totuși a fost subvenționat

Autorul și titlul piesei	Speștatori	Incasări
Kirișescu: Un erou	268	8490
Ion al Vădanei	300	
Ion al Vădanei	300	cu elevi
Un erou	302	
Ion al Vădanei	390	cu elevi
Ion al Vădanei	292	
Ion al Vădanei	184	cu elevi
Ion al Vădanei	310	
Ion al Vădanei	250	
Doliu național: nu s'a jucat		
Un erou	435	militari 100, elevi 260
Iris	263	28850
Samson și Dalila de Ferdinand Lemaire	173	18865
Manon de Meilhac și Giele	276	29270
Cavaleria rustică și Pagliacci Leoncavallo	556	44180
Voivodul țiganilor după M. Iokai de I. Schmitzer	656	25465
Martha de W. Friedrich	461	39665
Gorki: Azilul de noapte	406	26285
Concert cu participarea artist. N. Folescu dela Opera Rom. Buc.	150 + 300 gratuite	5260

cu suma de Lei 2000 drept contribuția noastră la cheltuielile avute cu regia

Spectacole în Ținut:

Teatrul Național din Cluj a dat	— — —	14 spectacole
Compania N. Kirișescu	— — — —	10 spectacole
Compania Ion Manblescu	— — — —	1 spectacol

In total: 25 spectacole

Spectacole date pe cont propriu în a doua parte a stagiunii:

La 15/I/939 Teatrul comedia cu „Dragoste pe note” revistă;
 La 23/I Baletul Peter Pavlinin recital de dans balet (german);
 La 26/I Teatrul Mogador „Opt la o în finală” operetă;
 La 30/I Teatrul Modern: Două duzini de trandafiri comedie;

- La 5/II Teatrul Național Buc. Clovnul comedie;
 La 6/II Teatrul Muncă și Voe Bună matineu Basme;
 La 6/II Teatrul Muncă și Voe Bună seara Ignatul;
 La 18/II Soc. Stud. Teologi Arad Avram Iancu piesă;
 La 19/II Inst. Orbilor matineu concert;
 La 14/III Alhambra matineu și seara 1000 de ani pace revistă;
 La 6/III Teatrul Muncă și Voe Bună Haplea la Circ povestiri matineu;
 La 6/III Teatrul Muncă și Voe Bună Zile vesele după războiu comedie seara;
 La 18/III Teatrul din Veneția comedie;
 La 19/III Tănase matineu și seara Tănase Istambul revistă;
 La 24/III E. Ransato concert de violoncel;
 La 25/III Liceele C. D. Loga și C. Sylva Crai Nou operetă de V. Alexandri.

In total 18 reprezentații dintre cari:

15 reprezentații românești

3 reprezentații streine.

S'au dat:

<i>In partea I</i>	la Timișoara		In Ținut
	românești	streine	
Date de Astra — — — — —	24		15
Pe cont propriu — — — — —	10	49	
	In total:	34 49	15

In partea II.

Data de Astra — — — — —	21		25
Pe cont propriu — — — — —	16	3	
	In total:	37	
Total general al spect. din sezon.			
teat. 1938/1939 — — — — —	71	52	40
	dintre care 45 prin Astra		prin Astra

Au asistat la spectacolele date de Astra 12.583 psectatori realizându-se 392.325 Lei încasări bruto.

Cel mai puțin frecventate de public, au fost spectacolele organizate în decursul luni Februarie 1939, când din cauza numeroaselor serate dansante și baluri din acea lună, o bună parte a publicului a arătat preferință pentru baluri, neglijând spectacolele teatrale.

Dacă, între unele reprezentații organizate de „Astra“ se ivesc intervale de timp mai mari, aceasta nu înseamnă că publicul timișorean a fost lăsat fără spectacole teatrale, căci între reprezentațiile Astrei, au fost programate diferite alte reprezentații de teatru, în deosebi cu trupe dela București, date pe cont propriu, așa că în partea II-a a stagiunii teatrale 1938/39 s'au dat în localitate cca 9 reprezentații pe lună sau 2—3 pe săptămână, cece este, credem, suficient pentru publicul nostru.

Timișoara, la 30 Martie 1939.

Președinte:

(ss) SABIN EVUȚIANU.

Secretar:

(ss) I. MILOIA.

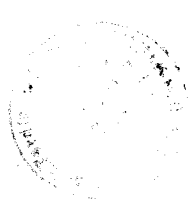
BCU Cluj / Central University Library Cluj

„LUCEAFĂRUL“

REVISTA REGIONALEI BANĂȚENE A ASTREI
Apare lunar, sub direcția unui comitet de redacție.
Redactor responsabil: Prof. Tr. TOPLICEANU

CUPRINSUL:

	Pag.
Raport general asupra activității „Astrei Bănățene” Iunie 1938—Iunie 1939	1
Raportul casierului asupra gestiunii 1938—1939	45
Raport pentru proiectul de buget 1939—1940 [uj]	48
Contul de cheltuieli și venituri	50
Contul bilanț	52
Proiectul de buget	54
Contul de cheltuieli și venituri al Secției de Teatru	56
Contul de cheltuieli și venituri al gazetei „Luminătorul”	58
Dare de seamă asupra activității teatrale	60

**A APĂRUT IN EDITURA
ASTREI BĂNĂȚENE:**

1. **C. Stoicănescu** : Revoluția lui Horia.
2. **Mia Cerna**: Inel Irinel și Domnița Iconița Povești I.
3. **Mia Cerna** : Galbănul împărat - Povești II.
4. **Dr. Ilie Groșianu** : Vicențiu Babeș.

Fiecare volum Lei 30.— Comenzile se fac pe adresa Regionalei.

ABONAMENTE:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Penru particulari	150	Lei
Pentru cercuri culturale și școli primare	150	„
Pentru despărțăminte și școli secundare	300	„
Autorități, instituții	500	„
Abonament de sprijin	1000	„

Adresa Redacției și Administrației:

Timișoara I., Bulev. C. Diaconovici-Loga No.